БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 212 (17.494). • 14 сентябрь 1979 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

«Пахта тайёрлаш йиллик планини 14 октябрда бажарамиз!» Поп районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари ана шундай жанговар шиор билан меҳнат қилмоқдалар. 1400 гектар майдондан мўл ҳосил етиштирилди. Ғўза тупларидаги ғуж-ғуж бўлиқ кўсаклар, лўппи пахталар ҳар гектаридан бемалол 46 центнердан ҳосил кўтарилишидан далолат бериб турибди. Суратда: колхоз бош инженери Ж. Ҳакимов илғор механизаторлардан М. Шаҳобиддинов, С. Нажимов ва Ҳ. Асқаров ўртоқлар билан пахтаси машиналарда териладиган майдонларни кўздан кечиришмоқда.

Ҳ. Ҳайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

МЎЛ ҲОСИЛ ЧОРЛАМОҚДА

ҚИЙИНЧИЛИКЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИБ

Совхозимиз пахтакорлари, шунингдек, районимиз, қолаверса автоном республикамиз пахтакорлари ҳам катта қийинчиликларни бошдан кечирдилар. Баҳорда қаттиқ қишгарчилик бўлди, ҳаво салқин келди. Шунга қарамай далаларга экишни қисқа муддатда тугалладик, 2130 гектар майдонга барака уруғи қадалди. Лекин чигит текис униб чиқмади. Кўчат оз бўлди, ниҳоллар ривожи кечикди.

Пахтакорларимиз куч-ғайратларини, техника воситаларини қийинчиликларни енгишга қаратдилар. Мақсадимиз мавжуд имкониятлардан тўла самарали фойдаланиш, ўсимлик ривожланишини тезлатиш, юқори ҳосилни таъминлашдан иборат эди. Шу мақсадда [illegible] Культивация, чопиқ, суғориш энг аъло агротехника муддатларида сифатли ўтказилди.

Бугун совхозимизнинг ҳар бир пахтакоридан ҳосилдорлик қандай бўлади, деб сўрасангиз, «Планлаги 28,3 центнер ўрнига 37,5 центнердан хирмон кўтарамиз», деб жавоб беради. Далаларда ҳам ана шундай мўл ҳосил етилмоқда.

Ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб олишни мўлжаллаганмиз. Шунга яраша тараддуд кўрилмоқда. «Ленинград», «Октябрь 60 йиллиги», «Эзод» бўлимларида ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтарилиб, [illegible] К. Раҳмонов, Ш. Гелдиев, М. Убраев, Д. Хилаев, О. Башимовлар бошлиқ бригадаларнинг пайкалларида ҳар туп ғўзада 13—14 тадан тўқ кўсак бунёдга келтирилди. Бу бригадаларда ғўза парвариши давом эттирилиб, ҳосил ёнига ҳосил қўшиляпти, дефолиацияга пухта тараддуд кўриляпти. 50 центнерлик чўққи нишонга олинган. Бошқа бригадаларимизда ҳам ғўза парвариши қизғин давом эттиряпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларининг 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорига жавобан ғўза парваришини кучайтириш билан пахта йиғим-теримига пухта ҳозирлик кўряпмиз. Ғўзанинг кўкига ишониб бўлмайди. Бизга ҳосили, эртапишар кўсаклари ва лўппак очилган пахтаси керак. Бунга эришмоқ учун ҳар туп ғўзани янада меҳр билан парваришлашимиз, гуллари, кўсакларини кўпайтиришимиз, уларнинг тўкилишига йўл қўймаслигимиз керак. Ҳамма далада бўлиши, ғўзаларнинг ҳолатини кўздан кечириб, культивация, чопиқ, «шарбат»га бўлган эҳтиёжини қондиришимиз керак. Бунинг учун онгли интизом, ташаббус кўрсатиш, кунлик графикларни оширилиб бажарилиш талаб этилади. [illegible]

Совхозимизда 60 та пахта терим машинаси, 25 та кўсак узиш, 17 та кўрак чувиш агрегати бор. Тележка, прицеплар 60 тадан ортади. Уларнинг деярли ҳаммасини ремонтдан чиқариб мавсумга шайлаб қўйдик. [illegible]

[illegible] Улар орасида М. Ешниёзов, Т. Раимов, Д. Довжанов, У. Маҳатов, С. Мавлонов, У. Матекеевлар бор. [illegible]

[illegible] мiз.

Масалан, 51 та хирмон, шунча тош-тарози тайёрлаб қўйилди. Тележкалар ўтган йилдагидан кўпайтирилди. Йўл-кўприклар ремонти тугалланяпти. Дала шийпонлари қайта жиҳозланяпти. Механик-ҳайдовчилар, теримчилар ва ҳашарчиларнинг унумли ишлашлари учун ҳамма шароитларни яратамиз.

Пахтадан юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирдик. Лекин у чаноқларда турибди. Кун тобора қисқаряпти, фурсат ўтяпти. Бахтимизга ҳарорат кутилганича иссиқ бўляпти. Ғанимат кунларнинг ҳар дақиқасидан тадбиркорлик билан фойдаланишимиз, пахта йиғим-теримига тайёргарликни тез кунларда тугаллашимиз, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиб, пахта тайёрлаш йиллик планини ва социалистик мажбуриятимизни бажаришимиз керак. Бунинг учун уюшқоқлик, ҳамжиҳатлик, мусобақада илғорликни эгаллаш учун кураш талаб этилади. Совхозимиз пахтакорлари ана шу йўлдан бориб, йиғим-теримни ғоят қисқа фурсатларда уюшқоқлик билан ўтказадилар.

А. АДАКАЕВ.
Қорақалпоғистон АССР, Шуманай районидаги «Правда» совхозининг директори.

ОЛТИН ҚЎЛЛАР ЖАСОРАТИ

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Нишон районидаги «Самарқанд» совхозининг Болта Норов бошлиқ 8-бўлими пахтакорлари 150 гектар майдондан давлатга пландаги 150 тонна ўрнига 210 тонна пахта топшириб, йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Бўлимнинг Абдуғаффор Назаров, Хуррам Эшниёзов, Қурбонниёз Норов бошлиқ бригадалари ҳар гектар ердан 20 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олдилар.

Давлатга топширилган ҳосилнинг ҳаммаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

Ғўза дефолиацияси авж олдирилсин

Ғўза дефолиацияси — пахта йиғим-теримида жадал суръат ва сифат бўлиши, пахта териш машиналарининг самарали ишлаши учун муҳим шартдир.

Бу иш Сирдарё, Жиззах, Тошкент ва Қашқадарё областларида юқори суръатлар билан амалга оширилмоқда. Бироқ, кўпгина хўжаликларда ғўза дефолиацияси суст боряпти. Қорақалпоғистон АССРнинг Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа, Амударё районлари, Андижон областининг Жалолқудуқ, Қўрғонтепа, Ленин, Хўжаобод, Марҳамат районлари, Бухоро областининг Навоий, Қашқадарё областининг Қарши, Китоб, Шаҳрисабз районларида ҳозирги пайтга қадар далаларга химиявий ишлов беришга киришилмаётир. Хоразм областининг фақатгина икки районида ғўзаларга дефолиантлар сепилмоқда.

Ҳозир республикада далаларга химиявий ишлов бериш учун қишлоқ хўжалик авиациясининг 455 самолёти, 7 мингдан ортиқ ерда ишлатиладиган аппаратлар бор. Аммо 176 самолёт ва 1000 та ерда ишлатиладиган аппаратлардан фойдаланилмоқда, холос.

РЕЗЕРВЛАР УЛКАН. БАРЧА АГРОХИМИЯ ТЕХНИКАСИДАН ФОЙДАЛАНИШ ШУ КУННИНГ ВАЗИФАСИДИР. ҒЎЗА ДЕФОЛИАЦИЯСИНИ ТЕЗ ВА СОЗ ЎТКАЗИШ «ОҚ ОЛТИН» МАВСУМИ МУВАФФАҚИЯТИНИНГ ГАРОВИДИР.

Терим техникаси шай бўлсин

Бу йил республикамиз механизаторлари олдида 4 миллион тонна пахтани машиналар билан териб олиш вазифаси турибди. Бу ҳар қачонгидан ҳам кўпдир. Тез кунларда 32.5 минг терим агрегати далаларга чиқиши зарур.

Ишнинг муваффақияти аввало, техниканинг пухта шайланганлигига боғлиқ. 900 дан кўпроқ хўжаликда барча терим машиналари тўлиқ ремонтдан чиқарилиб, синаб кўрилди. Андижон, Бухоро, Наманган, Сирдарё областларида барча терим техникаси, механизация парки мавсумга шай турибди. Қашқадарё ва Сурхондарё областларининг айрим хўжаликларида эса машиналар билан танлаб териш бошлаб юборилди. Бироқ Қорақалпоғистон АССРда 800 тадан кўпроқ, Жиззах областида 150 га яқин, Хоразм областида 142 та терим машинаси ҳамон ремонт устахоналаридан чиқмаётир.

ВАҚТ КУТИБ ТУРМАЙДИ. БАРЧА ТЕРИМ ТЕХНИКАСИ МАВСУМГА ПУХТА ШАЙЛАНСИН!

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 13 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида);

Сурхондарё	0,72	4,02
Бухоро	0,77	3,61
Қашқадарё	0,75	3,54
Фарғона	0,25	0,49
Андижон	0,10	0,21
Наманган	0,10	0,10
Тошкент	0,10	0,10
ҚҚАССР	0,09	0,09
Сирдарё	0,05	0,05
Самарқанд	0,01	0,02
Республика бўйича	0,26	1,10
Шу жумладан машинада		
Қашқадарё	0,09	0,33
Сурхондарё	0,03	0,05
Республика бўйича	0.01	0,03
Шу жумладан ингичка толали пахта		
Сурхондарё	0,83	2,81
Қашқадарё	0,12	0,41
Бухоро	0,21	0,24
Республика бўйича	0,56	1,84

Оператив хабарлар

МАШИНА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

ТЕРМИЗ. Ленин йўли районидаги Будённий номли совхозда машина терими бошланди. Моҳир механик-ҳайдовчилардан Хўжамқул Рустамов, Зубайда Эрматова «зангори кема»ларини пайкалларга олиб кириб, бункерлардан 7—8 тоннадан пахта тўкди. Машиналар шарофати билан Сорахон Бобомуродова бригадаси кунлик пахта тайёрлаш графигини ошириб бажарди. Райондаги Ленин номли совхознинг Раззоқ Холтўраев, Ўрол Пўлатов ва бошқа механизаторлари ҳам бир кунда 8—9 тоннадан пахта терди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЗҒИН

СИРДАРЁ. Областда бу йил 283 минг гектар ерда дефолиация ўтказилади. Ильич ва Оқолтин районларида бу иш оммавий равишда бошлаб юборилди. Ильич районида 5 минг гектардан кўпроқ ердаги ғўзаларга химикат сепилди. 7 самолёт, 42 ер аппарати ишлатиляпти. Шу кунларда область далаларида 50 самолёт дори сепяпти. Эрта-индин самолётлар сони 90 тага етказилади. Ерда ишлатиладиган аппаратлар сони 300 тадан оширилади. Областда дефолиация 20 сентябрда тугалланади.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ

Республика областларида дефолиациянинг бориши ҳақида шу йил 13 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон (планга нисбатан процент ҳисобида); учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Сирдарё	7,5	21,7
Қашқадарё	4,1	14,8
Жиззах	5,8	9,7
Тошкент	4.8	8,2
Сурхондарё	2,5	7,5
Наманган	2,3	3,0
ҚҚАССР	0,9	1,2
Андижон	0,9	1,1
Бухоро	0,5	0,8
Хоразм	0,1	0,1
Фарғона	—	—
Самарқанд	—	—
Республика бўйича	2,5	6,0

ЙИЛЛИК ПЛАН АДО ЭТИЛДИ

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Нишон районидаги «ВЛКСМ XVIII съезди» совхози заршунослари 2000 гектар ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Ялпи ҳосилнинг 100 процентини машиналарда териб олиш мўлжалланган. Шу мақсадда дефолиация сифатли ўтказилди. Машиналар шарофати билан Хурсанд Иброҳимова, Акбар Қулқораев, Қудрат Ҳаққулов бошлиқ бригадалар йиллик планларини муддатидан олдин бажардилар. Бу ғалабага сменада 7—8 тонна пахта тераётган Насриддин Абдуллаев, Хайит Бўтаев, Шермат Хакимов, Розиқ Тўраев каби дала гвардиячилари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Ҳозир далаларда 40 та «зангори кема» ишлаяпти. Чўлқувар пахтакорлар 6000 тонналик қўриқ хирмони бунёд этиш учун мусобақани кучайтирмоқдалар.

Шунингдек, райондаги «Коммунист» совхозининг Қаҳрамон Холбобоев, Ўтган Қурбонов, Тўра Сағдиев бошлиқ бригадалари ҳам дастлабки ғалаба маррасини эгалладилар.

ТАЖРИБА АЛМАШИЛДИ

Фарғонада бўлиб ўтган область илмий-амалий конференцияси меҳнаткашларни интернационал ва атеистик руҳда тарбиялаш соҳасида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланди.

Конференция қатнашчилари меҳнаткашларни комплекс тарбиялаш борасидаги тажрибани баҳам кўрдилар.

(ЎзТАГ).

ЛОЙИҲАДАГИ ҚУВВАТЛАР ТЕЗРОҚ ЎЗЛАШТИРИЛСИН

БУХОРО, 13 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда шаҳар партия активининг йиғилиши бўлди. Бухоро тўқимачилик комбинати ишини янада яхшилаш вазифалари муҳокама қилинди. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Х. Б. Жамолов доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар Бухоро тўқимачилик комбинатининг коллективи корхона ишга туширилган пайтдан буён маҳсулот ишлаб чиқаришни сезиларли даражада кўпайтирганлиги ҳозирги вақтда маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш давлат планларини уддалаётганликлари тўғрисида гапирдилар. Бироқ лойиҳадаги қувват секин ўзлаштирилмоқда, белгиланган турда маҳсулот етказиб бериш программаси бажарилмаяпти, технология ва меҳнат интизомини бузишга йўл қўйилмоқда. Комбинатнинг иккинчи навбатини қуриш чўзиб юборилди. Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш чораларини кўриш, янги техникани жорий этиш, малакали кадрлар тайёрлаш, оммавий касбдаги ишчиларнинг меҳнатнинг тезкор усулларини ўзлаштириши, социалистик мусобақани кўпстанокчилар ҳаракатини кенг авж олдириш асосида комбинатнинг лойиҳадаги қувватини ўзлаштиришни жадаллаштириш зарур.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов нутқ сўзладилар.

Қабул қилинган қарорда комбинатда ишлаб чиқариш резервларидан янада тўлароқ фойдаланишга, ташкилотчилик ва сиёсий ишларни такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР енгил саноат министри М. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри Ҳ. А. Шоғазатов, республика маориф министри С. Шермуҳамедов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржоновлар иштирок этдилар.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Москвада ўтган «Ҳамма болаларнинг тинч ва бахтиёр келажаги учун» жаҳон конференцияси қатнашчиларининг бир группаси Ўзбекистонга келишди. Меҳмонлар 13 сентябрда В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини, болалар боғчасини, республика болалар кутубхонасини, болалар поликлиникасини бориб кўрдилар.

Мадагаскар нуфус ва социал иш масалалари министри Реми Тиандраза ўз таассуротларини гапириб бундай деди: «Тошкентдаги болалар боғчаси менга жуда ёқди. Ширин-шакар ёқимтой қувноқ кичкинтойлар бизларни меҳмондўстлик билан қабул қилдилар, ҳали жуда ёш бўлишларига қарамай, қандай яшаётганликлари, нималар билан шуғулланаётганликлари тўғрисида ҳақиқий гиддек гапириб бердилар, қўшиқ айтдилар, рақсга тушдилар, музика асбобларини чалиб кўрсатдилар. Болалар ўзларини жуда яқин тутдилар, тинмай вижир-вижир сўзлашаётган бу бахтиёр юзларга қараб Ўзбекистонда нақадар узвий камол топган ёш авлод ўсаётганлигини ҳис қилдик. Октябрь революциясигача биронта ҳам болалар муассасаси бўлмаган, ҳозир эса бундай муассасаларга 800 минг бола қатнаётган республиканинг орттирган тажрибаси бизга жуда фойдалидир, деб ўйлайман».

Группа составида бўлган Сенегал социал ишлар министри Каролин Диоп хоним Ўзбекистон ёш авлодини тарбиялаш, болаларнинг бўш вақтларини ташкил этиш тажрибалари билан танишиш қизиқарли бўлганини айтди.

Программага кўра, группа бир қанча болалар ва маданий-маиший муассасаларни, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини, Тошкент областидаги хўжаликлардан бирини бориб кўради, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятида, Ўзбекистон Касаба союзлари марказий Советида бўлади. Меҳмонлар Самарқандга сафар қиладилар.

(ЎзТАГ).

ВАКИЛЛАР УЧРАШДИЛАР

13 сентябрь куни Ўзбекистоннинг пойтахти Тунис муниципалитети делегациясини шодиёна кутиб олди. Бу делегацияга шаҳар ҳокими Салоҳ Ауиж бошчилик қилмоқда.

Тошкент билан бирodarлашган Тунис вакилларини аэропортда шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов, шаҳар Советининг бошқа депутатлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар.

Меҳмонлар шаҳарда очилаётган Тунис ҳафталигида қатнашадилар.

(ЎзТАГ).

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ АРАФАСИДА

Шонли сана — Совет Шарқида биринчи олий ўқув юрти — Тошкент Давлат университетининг 60 йиллиги яқинлашмоқда. Владимир Ильич Лениннинг декрети асосида ташкил этилган университет мамлакатнинг энг йирик олий мактабларидан бири бўлиб, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари учун юқори малакали кадрлар тайёрлаш ва тарбиялашда, Ўзбекистон ва бошқа қардош республикаларда олий таълим ва фанни ривожлантиришда муҳим роль ўйнади.

Университетнинг кўп минг кишилик коллективи ўзининг шонли юбилейига кенг тайёргарлик кўрмоқда. У 60-ўқув йилини таълим-тарбия ҳамда илмий тадқиқот ишларида янги-янги муваффақиятлар билан нишонлайди. Ишлаб чиқариш билан, мамлакат ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатларнинг турдош ўқув юртлари билан алоқалар йилдан-йилга мустаҳкамланиб, ривожланиб бормоқда.

13 сентябрь куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетига келди. У кекса олий ўқув юртининг профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчилари ва хизматчилари билан учрашди, факультетлар, партия ва комсомол ташкилотларининг фаолияти билан, таълим-тарбия ва илмий ишларнинг қўйилиши билан қизиқди.

Ш. Р. Рашидов университет ходимлари билан қилган суҳбатида Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитетининг съезддан кейинги Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев йўл-йўриқлари асосида янада ривожлантириш истиқболлари тўғрисида гапириб берди. У таъкидлаб айтдики, республика олдида турган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда халқ хўжалиги учун малакали мутахассислар тайёрловчи олимлар, олий мактаблар ходимлари катта роль ўйнашга даъват этилгандирлар. Кадрлар тайёрлаш даражасини янада юксалтириш, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Олий мактабни янада ривожлантириш ва мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш тўғрисида»ги қарорида ўртага қўйилган талабларни шараф билан адо этиш — тез орада ўзининг 60 йиллигини нишонлайдиган университет коллективининг энг муҳим вазифасидир.

Университет ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов, партия комитетининг секретари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ш. З. Ўразаев, студент О. Қодирова ва учрашувнинг бошқа қатнашчилари революция буюк доҳийси номидаги университетнинг коллективи шонли юбилейни муносиб кутиб олади, деб ишонтирдилар.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

КЎРГАЗМАЛИ СЕМИНАР

БОҒОТ. (Хоразм области), 13 сентябрь. (ЎзТАГ). Бу йил куз фаслида Хоразм областида ўтган йилдагидан уч баравар кўп майдондаги ғўзаларни аппаратлар ёрдамида дефолиация қилиш мўлжалланмоқда. Ўсимликларнинг баргини тўктиришни 7-10 кунда тугаллаш режалаштирилмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия институти ишлаб чиққан «УДМ» типидаги янги, кам заҳарли дефолиантдан ғўзаларни дорилашда биринчи марта фойдаланилади.

13 сентябрь куни Боғот районидаги «Коммуна» колхозида дефолиация бўйича ўтказилган область кўргазмали семинарида машина терими учун ғоят муҳим бўлган ана шу ишни тез ва юқори сифатли қилиб бажариш зарурлиги ҳақида гапирилди. Семинарда Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов нутқ сўзлади.

Кўргазмали семинар ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев иштирок этди.

А. Н. КОСИГИН ЯХДРГА БОРАДИ

Келишиб олинганига мувофиқ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шу йил сентябрь ойининг ўрталарида қисқа муддатли дўстона визит билан Яман Халқ Демократик Республикасига боради.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЖИЗЗАХ РАЙОНИДАГИ Н. НАРИМАНОВ НОМЛИ МАКТАБНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Жиззах районидаги Н. Нариманов номли мактаб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1979 йил 13 сентябрь
Тошкент шаҳри.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОММУНИСТ ТАШАББУСИ БИЛАН

Қишнинг қирчиллама кунлари эди. Ҳаммаёқ оппоқ қор. Аччиқ изғирин эсади. Райком бюросидан қайтган Камолиддин Манотов хонасига [illegible] почтальон ташлаб кетган газеталарни титкилаб ўтирарди. «Партиявий ишнинг самарадорлиги коммунистларнинг шахсий ибратига, активлигига, белгиланган шахсий вазифаларни амалга оширишга [illegible]» — деб ёзилган эди бир мақолада.

«Бўлгина шу ҳақда гап бўлувди-я! — хаёлга толди Манотов, — ҳа, гап бу. Кўп нарса кадрларга, коммунистларнинг ишчанлиги [illegible] боғлиқ. Ҳўш, мен [illegible]» [illegible] Валентина Гагановнанинг сўзини эслади: «Сафимизда қолоқлар бор экан, албатта, бунга мен айбдорман». Ҳа, бунга биз, коммунистлар айбдормиз.

Камолиддин Манотов райкомга ариза кўтариб кирди. Райкомнинг биринчи секретари Насибжон Турсунов [illegible] бригадага [illegible] бригадир бўлишдан [illegible]

— Атрофлича ўйладингизми?

Коммунист Манотов одатига кўра дадил жавоб берди:

— Ўйладим.

— Жуда соз, [illegible]

[illegible] Охунбобоев номли колхознинг янги қолоқ бригадасига [illegible] Район Киров номли колхознинг донгдор бригадири Камолиддин Манотовнинг [illegible] Уни Охунбобоев номли колхознинг 14-бригадасига бошлиқ қилиб юборди.

Манотов қолоқ бригадага [illegible] колхозчилар билан суҳбатлашди, [illegible] «Ернинг мелиоратив ҳолати ёмон. Зовурларни тозалаш керак. Пахта плани [illegible]

Бу ишларни амалга ошириш осон эмасди. [illegible] Шаҳрихон қурилиш-монтаж бошқармаси зовурларни тозалаб берди. 82 гектар ернинг ҳаммаси қайта, чуқур ҳайдалди. Чигит экиш бошлангунга қадар Ленинск паррандачилик [illegible]

[illegible] етиштирадиган бўлди. Қўйлар сотиб олиб, боқа бошлашди. Шийпон атрофидан ер ажратиб, помидор, карам, картошка, сабзи, пиёз, шолғом, райҳон, жамбил эктирди.

Ҳадемай, дала ишлари [illegible]

Ишчан коммунист янги бригадада ҳам шундай [illegible] ғал об-ҳаво туғдирган машаққатларни енгиб катта-катта хирмон кўтарган. Бу йил ҳам табиатдан эҳсон кутиб ўтирмади. Табиий офатларни мардона меҳнат, ақл-идрок билан енгишди. Тажрибага, техникага таяниб, [illegible]

Ҳамжиҳатлик билан [illegible]

Бироқ [illegible]

[illegible] сак баҳо беришди, мўл ҳосил етиштирилганига ишонч билдиришди. Чиндан ҳам Камолиддин Манотов бригадасида ҳосил чўғи зўр. «Бу ҳосилни меҳнат ва фақат меҳнат билан яратдик», — дейди Манотов.

[illegible] Ҳалол меҳнат [illegible] мокда.

Манотов бригадаси ҳозир пахта теримига шайланмоқда.

И. СУЛТОНОВ,
С. ШАРАФУТДИНОВ.
Андижон область, Москва райони.

ТИНЧЛИК МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

Халқаро хотин-қизлар ҳаракатининг таниқли арбоби, халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг президенти Фрида Браунга тинчликни сақлашдаги [illegible] «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти топширилди.

12 сентябрь куни Кремлнинг Свердлов залида совет жамоатчилиги вакилларининг унга мана шу фахрли мукофотни топширишга бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Халқаро Ленин мукофотлари комитети раиси, СССР Медицина фанлари академиясининг президенти Н. Н. Блохин лауреатни самимий табриклади ва унга диплом билан Олтин медални топширди.

Тинчликни сақлаш энг муҳим проблема бўлиб қолган бизнинг давримизда тинчлик мукофотини олиш — катта шарафдир, — деди Ф. Браун. Ленин номидаги мукофотнинг лауреати бўлиш энг олий мукофотларнинг биридир, чунки Лениннинг номи «Тинчлик» сўзининг синоними бўлиб қолган.

Ф. Браун ўз фаолиятига юксак баҳо берилгани учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, шахсан Л. И. Брежневга миннатдорчилик изҳор этди. Аслида тинчлик учун курашаётган барча хотин-қизларники бўлган мукофотнинг менга топширилиши менинг зиммамга тинчлик ва хавфсизлик йўлидаги олижаноб ҳаракатда янада активроқ қатнашиш масъулиятини юклайди, деб таъкидлади у.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

Фан ва техника соҳасидаги Абу Райҳон Беруний номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари комитети қуйидаги ишлар 1979 йилги Давлат мукофотларини олиш учун конкурсга қабул қилинганлигини хабар қилади:

1. А. Қ. Отахўжаев, Н. Л. Фабелинский, В. С. Старунов, Л. Собиров, Т. М. Утапова, Л. М. Кашаева.

«Аралашмаларнинг [illegible] критик нуқтаси яқинида [illegible] топиш ва тадқиқ этиш» ишлар туркуми.

Алишер Навоий номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Самарқанд давлат университети тақдим этган.

2. С. С. Қосимова.

«Таркибида стронций бўлган ойна ҳоссаларини тадқиқ этиш, уни ишлаб чиқиш ва саноат кўламида жорий этиш» ишлар туркуми.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институти тақдим этган.

3. А. А. Муталибов (раҳбар), **О. Д. Мурашов, Л. М. Шварцман, А. Д. Деминов, В. А. Подлесних, Л. А. Спирин.**

«Турли хил моделдаги ротор-пулсационал аппаратларни яратиш ва уларни халқ хўжалигига жорий этиш борасидаги ишлар комплекси».

Тошкент автомобиль-йўл институти тақдим этган.

4. Х. Ҳ. Усмонхўжаев (раҳбар), **К. М. Иноғомов, М. Н. Марков, Ю. И. Хошев, М. А. Кандауров, Н. Б. Барер.**

«Пахта териш машиналари ўзи тозаланадиган бўғинли шпинделини тадқиқ этиш, ишлаб чиқиш ва кўплаб ишлаб чиқаришга жорий этиш».

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси М. Т. Ўрозбоев номидаги Механика ва иншоотлар зилзилабардошлиги институти тақдим этган.

5. Н. Р. Юсуфбеков (раҳбар), **Ф. С. Муҳаррамов, Ш. М. Ғуломов, А. К. Убайдуллаев, Г. Ю. Изаксон, П. Н. Сафронов.**

«Йирик химия корхоналарининг автоматлаштирилган бошқариш системаларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш принциплари».

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти билан СССР Химия саноати министрлиги автоматика тажриба конструкторлик бюроси тақдим этган.

6. И. Г. Банников, А. А. Алексеев, Т. А. Арслонбоев, И. С. Остренский, А. Ю. Шевченко, М. А. Свертилова.

«Мис катанкаси сифати юксак даражада бўлишини таъминлайдиган ватан қуйиш-прокат агрегатини яратиш ва ўзлаштириш ҳамда самарали саноат технологиясини жорий этиш».

Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати тақдим этган.

7. Г. Д. Жабборов, С. Болтабоев, Д. А. Котов, Н. Д. Соловьев.

«Пахтага дастлабки ишлов бериш» (дарслик).

Тошкент Тўқимачилик ва енгил саноат институти тақдим этган.

8. Б. Г. Мирзабеков, П. И. Синекопов, А. С. Толипов, У. Т. Туранов, С. Қаҳҳоров, С. А. Дўсаев.

«Ўзбекистон бинокорлик материаллари саноатида тош қазиш ва тоштарошлик тармоғини яратиш».

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги тақдим этган.

9. А. Н. Мелкумов (раҳбар), **В. П. Пруткин, Э. Е. Арутюнов, В. А. Свистунов, И. Ф. Замесова, А. П. Ляпко.**

«Янги серунум жараёнлардан фойдаланган ҳолда полимер материаллардан халқ истеъмоли моллари тайёрлаш комплекс методларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

Бутуниттифоқ «Союзбитхим» бирлашмасининг «Ўзбитхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмаси тақдим этган.

10. Н. Қурбонов, А. Д. Каприелов, С. Мирсамуков, М. А. Цай, С. Г. Журавлев, С. Д. Богомолов.

«Сув тақсимотини контроль қиладиган ва бошқарадиган техника воситалари комплексини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши бош бошқармаси тақдим этган.

11. В. И. Попов, С. К. Зиёдуллаев, Ҳ. Т. Тўлаганов, В. Г. Гарьковец, С. Т. Бадалов, Е. Н. Фаттохов.

«Ўзбекистоннинг минерал хом ашё ресурслари». (Икки томлик монография).

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ишлаб чиқариш кучларини ўрганиш кенгаши, Ўзбекистон ССР Геология министрлиги ҳамда В. И. Ленин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат университети тақдим этган.

12. Марҳума **М. А. Мопсеева** (раҳбар), **С. К. Смирнова, Э. А. Дунин-Барковская, И. М. Голованов, В. С. Попов, М. Исмоилов.**

«Ўзбекистон минераллари» (тўрт томлик монография).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. М. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институти тақдим этган.

13. Н. Х. Мақсудов.

«Олий ўқув юртлари учун умумий химиядан дарсликлар ва қўлланмалар туркуми».

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти тақдим этган.

14. М. Зокиров (раҳбар), **Э. А. Орипов, Б. Н. Ҳамкидов, Р. А. Шоҳназаров, В. В. Верба, В. Г. Колесникова.**

«Ўзбекистон табиий сорбентларини литолого-геохимиявий ҳамда физика-химиявий ўрганиш, уларнинг хоссаларини маълум йўналишда ўзгартириш илмий асосларини ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш».

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. М. Абдуллаев номли Геология ва геофизика институти ҳамда «Фарғонанефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмаси тақдим этган.

15. Ю. Р. Ёқубов, Ю. А. Жабин, Б. Ф. Торбин, У. И. Тросько, А. У. Умаров, Р. Ғаниева.

«Мағиз хом ашёсини қайта ишлаш саноат комплекс технологиясини яратиш ва уни ўзлаштириш».

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли М. И. Калинин номли Қўқон ёғ-мой комбинати тақдим этган.

16. С. Х. Абдураззоқова (раҳбар), **Т. М. Фомичева, Х. Т. Саломов.**

«Вино маҳсулотлари ишлаб чиқаришда узум шарбатини икки босқичли ачитиш усулини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти тақдим этган.

17. А. М. Музаффаров (раҳбар), **Т. Таубоев, Е. И. Милоградова, В. Г. Макотро, У. Н. Насириллаев, А. Эгамбердиев.**

«Хлорелла ва унинг халқ хўжалигида ишлатилиши».

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Микробиология институти тақдим этган.

18. М. Д. Зокиров (раҳбар), **Д. Ю. Ҳамроқулов, Б. Ф. Церевитинов.**

«Қоракўл сифатини ўрганиш» проблемасига доир ишлар туркуми.

К. А. Тимирязев номли Самарқанд зооветеринария техникуми тақдим этган.

19. Б. Г. Алеев (раҳбар), **Э. Л. Алхасьянц, Р. Комилова, Т. Носирова, Л. Г. Плахова, А. А. Раҳимов.**

«Гербицид моддалар таъсирини комплекс тадқиқ этиш ва уларни пахтачиликда кенг кўламда жорий этиш».

Ленин орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти тақдим этган.

20. Марҳум **Ҳ. С. Сулаймонов.**

«Ўзбек адабиёти тарихига доир илмий-тадқиқот ишлари туркуми».

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қўлёзмалар институти тақдим этган.

Комитет жамоат ташкилотлари, муассасалар ва меҳнаткашлар коллективларига мурожаат этиб, шу ишлар ҳамда авторлик коллективларининг составлари муҳокамасида қатнашишларини ҳамда ўз мулоҳазалари ва таклифларини қуйидаги адресга юборишларини сўрайди: 700.000 Тошкент шаҳри, ГСП, Гоголь кўчаси 70, 7-хона.

ЮЗ МИЛЛИОНИНЧИ ПАССАЖИР

Тошкент метрополитени коллективи Чилонзор станциясида кеча юз миллионинчи пассажирни рўйхатга олди. Бу 70 ёшлик пенсионер Абдулҳай Қаюмов эди. Метрополитен бош инженери Ҳаким Ғафуров кекса йўловчини табрик хати билан табриклади ва унга метрода текин юриш учун карточка тақдим этди.

Тошкент метрополитенининг фидокор коллективи шаҳар аҳолисига хизмат қилишни янада яхшилаш учун барча имкониятларни ишга солмоқда. Ш. Иброҳимов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари комитети маълум қиладики, 1979 йилги Ҳамза номли мукофотларни олиш учун тақдим этилган номзодлар комитетда кўриб чиқилгандан кейин қуйидаги номзодлар бундан буён муҳокама этиш учун танлаб олинди:

АДАБИЁТ СОҲАСИДА

Марҳум **Турсунов** Миртемир (**Миртемир**) — «Тоғдай таянчим», «Ёдгорлик» шеърлар китоби.

А. Навоий номли СамДУ ўзбек ва тожик филологияси факультетининг илмий кенгаши тақдим этган.

Орипов Абдулла — «Юзма-юз» шеърлар китоби.

Ғ. Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти тақдим этган.

Бойқобулов Барот — «Висол ва ҳижрон» шеърлар китоби.

Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти билан Ўзбекистон Ёзувчилар союзи Самарқанд бўлими тақдим этган.

Воҳидов Эркин Воҳидович — «Тирик сайёралар» шеърлар китоби.

Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти билан Ленин номли ТошДУ филология факультетининг деканати тақдим этган.

Ёдгоров Холбек Ёдгорович — журналист. «Ҳаёт тўлқинлари» очерклар китоби.

Ўзбекистон Журналистлар союзи билан «Совет Ўзбекистони» газетасининг редакцияси тақдим этган.

ТАСВИРИЙ ВА ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИ СОҲАСИДА

Башаров Қутлуғ Башарович — график рассом. Тасвирий графика асарлари ва китоб расмлари цикли: «Ленин — йўлбошчи» триптихи (рангли линогравюра), «Ҳамза» триптихи (рангли линогравюра), «Ўзбек чавандозлик ўйинлари» сюитаси (рангли линогравюра), «Нодира» китобига ишланган расмлар (акварель, гуашь, пастель).

Ўзбекистон Рассомлар союзи тақдим этган.

Қўзибоев Неъмат Мирзабоевич — Ўзбекистон халқ рассоми. Рассом чизган картиналар, портретлар ва пейзажлар туркуми: «Қизил майдон. В. И. Ленин» (1974—1977 йиллар), «Совет ҳокимиятининг эълон қилиниши» (1977 йил), «Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий портрети» (1977 йил), «Ҳамза Шоҳимардонда» (1979 йил), «Шоҳимардон — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий мемориали» (1976 йил), «Абдулла Қодирий портрети» (1978 йил), «Абдулла Қодирий қариндош-уруғлари орасида» (1976—1977 йиллар), «Фурқат. Ватан билан видолашув» (1978 йил), «Тоғларда тонг» (1977 йил), «Чотқол» (1978 йил), «Куз» (1977 йил), «Сибирь» (1977 йил).

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қўлёзмалар институти тақдим этган ва Ўзбекистон Рассомлар союзи қўллаб-қувватлаган.

Умарбеков Жавлат Юсупович (Жавлон Умарбеков) — «Давр олға», «Абдулла Набиевга бағишлов», «Афсонавий дивизия командири Мирқомил Миршаропов портрети» ва «Янги пейзаж» рассомлик полотнолари туркуми.

Ўзбекистон Рассомлар союзи тақдим этган.

Кедрин Александр Владимирович, **Каримов** Комилжон, **Усмонов** Мирвоҳид — Хазорасп пахта заводи санаторий-профилакторийсини иг биноларини безаган декоратив-монументал соҳадаги рассомларнинг ижодий группаси.

Ўзбекистон Компартияси Хоразм область комитети тақдим этган, Ўзбекистон Архитекторлар союзи ҳамда чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти қўллаб-қувватлаган.

Феодоридис Никос Еврипидис — ҳайкалтарош, **Одилов** Собир — архитектор, **Зисман** Наум Израйлевич— бинокор инженер, **Исломов** Шамсиддин — инженер. Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг Тошкентдаги бадиий ансамбль-ёдгорлиги.

Ўзбекистон Архитекторлар союзи тақдим этган.

КИНЕМАТОГРАФИЯ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СОҲАСИДА

Незаров Учқун Эгамбердиевич — режиссёр, **Исмоилов** Абдураҳим Исроилович — оператор, **Зиёмуҳамедов** Садриддин Муҳиддинович — постановкачи рассом — Марказий телевидениенинг буюртмаси билан «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинган «Қўқон воқеаси» (Н. Никитин китоби асосида) уч серияли бадиий фильм яратувчиларнинг ижодий группаси.

Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи тақдим этган.

Ботиров Роальд Исмоилович — постановкачи режиссёр, **Раҳимбоев** Нариман Оқилович — постановкачи рассом, **Маҳмудов** Шуҳрат — постановкачи оператор, **Вильданов** Румиль Жиангирович — композитор — «Муҳаббат ва нафрат» тўлиқ метражли бадиий фильми («Ўзбекфильм» ва ЮСФР-нинг «Сутьеско-фильм» киностудияси биргаликда ишлаган маҳсулоти)ни яратувчиларнинг ижодий группаси.

Николаев Владимир Дмитриевич — сценарий автори, **Салимов** Даврон Исмоилович — режиссёр-оператор, **Погосьянц** Валерий Азгинович — Қарши даштини ўзлаштирувчилар тўғрисидаги «Турналар дашти» тўлиқ метражли фильми ва «Бобо» фильми Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясининг маҳсулотини яратувчиларнинг ижодий группаси.

Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи тақдим этган.

Юнусов Мақсуд — О. Ёқубов романи асосидаги «Диёнат» номли беш серияли видеофильмнинг постановкачи режиссёри.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети тақдим этган.

МУЗИКА ВА КОНЦЕРТ ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ СОҲАСИДА

Жалилов Сайфи Жалил — композитор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби. «Самарқанднома» 1-симфонияси ҳамда виолончель ва симфоник оркестр учун (совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги ғалабасига бағишланган) концерт.

Ўзбекистон Композиторлар союзи тақдим этган.

Левиев Минасай Бетьянович — Ўзбекистон ССР халқ артисти — Муқимий номли театрда қўйилган Х. Муҳаммад пьесаси асосидаги «Тошкентнинг нозанин маликаси» драмасининг ва Андижон шаҳри театрида қўйилган «Сарвқомат дилбарим» (Ч. Айтматов повести асосида, Ҳ. Ғулом либреттоси) операсининг музика автори.

Ўзбекистон Композиторлар союзи тақдим этган.

ТЕАТР САНЪАТИ СОҲАСИДА

Болтаева Икрома Зоҳидовна — Ўзбекистон ССР халқ артисти, **Садриева** Зайнаб — Ўзбекистон ССР халқ артисти, **Султонова** Тошхон — Ўзбекистон ССР халқ артисти, **Ҳидоятова** Замира — Ўзбекистон ССР халқ артисти, **Хўжаева** Холида — Ўзбекистон ССР халқ артисти — совет қаҳрамон оналарининг ва ниҳоятда хилма-хил характердаги оналар образининг жуда катта галереясини яратувчилар, Ҳамза номли театр саҳнасида кейинги икки йил ичида ўзлари ўйнаган аёлларнинг ролларини ижро этувчилар.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон Театр жамияти, хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий ва адабий-бадиий журнали — «Саодат» редакцияси, Санъатшунослик илмий-тадқиқот институти ва Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбекистон Давлат академик драма театри тақдим этган.

АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА

Худойқулов Акром — лойиҳалаш ва қурилиш раҳбари, **Пинхасов** Иосиф Моисеевич, **Содиқов** Неъматжон Исмоилович, **Ступин** Александр Никитович, **Узоқов** Оқил, **Ҳамидов** Ҳамроқул — Самарқанддаги Регистон ансамблида тарихий муҳитни қайта тиклаш ва ободонлаштириш лойиҳасининг авторлари.

Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитети тақдим этган, Архитекторлар союзининг Самарқанд бўлими қўллаб-қувватлаган.

1979 йилги Ҳамза номли мукофотларни муҳокама қилиш чоғида совет матбуот органлари ва кенг жамоатчилик тақдим этилган асарларни ўз вақтида актив муҳокама этиши комитетга берилган катта ва қимматли ёрдам бўлади. Ижодий ва жамоат ташкилотлари, маданият муассасалари ва барча меҳнаткашлар Ҳамза номли мукофотни олиш учун тақдим этилган номзодларни муҳокама қилишда иштирок этиб, ўз таклифлари ва фикр-мулоҳазаларини матбуот саҳифаларида ёки Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси 1-уй, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи, 18 хона адреси билан комитет номига йўлланган мактубларда изҳор қилсалар улардан миннатдор бўлар эди.

КУН ТАРТИБИДА: ЮРАК КАСАЛЛИКЛАРИ

БУГУН — ТОШКЕНТДА IV СОВЕТ — АМЕРИКА «МИОКАРД МЕТАБОЛИЗМИ» СИМПОЗИУМИ ОЧИЛДИ

Жаҳоннинг иқтисодий жиҳатдан ривожланган барча мамлакатларида бўлгани сингари Совет Иттифоқида ҳам юрак-томир ҳасталиклари энг хавфли ва кўп тарқалган касалликлардан биридир. Бу проблемага бунчалик катта эътибор берилаётганлигининг боиси нимада? Сабаби шундаки, юрак-томир хасталикларидан ўлаётганлар сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Бутун жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларига қараганда, 1975 йилда 1955 йилга нисбатан юрак-томир касалликларидан ўлиш қарийб 35—40 процентга кўпайган. Бу касалликлардан ўлишнинг кўпайиши аҳолининг кексайиши билан боғлиқ деган фикрлар ҳам айтилмоқда. Албатта, бу фактни ҳам ҳисобга олиш керак. Бироқ, бошқа бир ҳолни — ёшлар ўртасида ҳам юрак-томир касалликлари ва ундан нобуд бўлиш ҳоллари кўпайганлигини ҳам унутмаслик керак. Шунинг учун миокард метаболизми бўйича яъни юрак мускулида юз бераётган биохимик ва биофизик жараёнлар регуляциясининг нозик механизмлари ва бошқа айрим компонентларнинг роли бўйича тўртинчи марта симпозиум ўтказилиши бежиз эмас.

Тошкентда ўтадиган симпозиумга мамлакатимиздан ва Америка Қўшма Штатларидан ана шу мураккаб ва муҳим проблемаларнинг айрим соҳаларига ўзини бағишлаган таниқли олимлар келишди. Улар орасида СССР Медицина фанлари академиясининг Бутуниттифоқ кардиология илмий маркази бош директори, академик Е. И. Чазов, профессор В. Н. Смирнов ва бошқалар бор. Америка томонидан симпозиумда таниқли олимлар, профессор Х. Е. Морган, профессор Г. А. Лангер, Д. Р. Бликс, А. Г. Жилман ва бошқалар қатнашадилар. Бу олимлар миокард метаболизмини ўрганишга доир назарий тадқиқотларга катта ҳисса қўшганлар. Симпозиум шубҳасиз бой ва қимматли тажрибалар билан ўртоқлашишга ҳамда бу соҳада ҳар иккала мамлакатда амалий, илмий-тадқиқот ишларининг янада ривожланишига ёрдам беради.

Бизнинг республикамиз, унинг ажойиб меҳмондўст пойтахти — Тошкент шаҳри симпозиум ўтказиладиган жой қилиб танланганидан жуда хурсандмиз. Сўнгги пайтларда Ўзбекистон мамлакатнинг фан, маданият, маориф, соғлиқни сақлаш арбобларининг йирик анжуманлари ўтадиган марказларидан бири бўлиб қолди. Бу бежиз эмас. Чунки совет халқларининг иноқ оиласида халқ хўжалиги, фан ва маданият соҳасида республика эришган ютуқлар жуда катта ва биз улар билан фахрланамиз.

Бугун биз алоҳида фахр туйғуси билан шуни айта оламизки, Ўзбекистон ССРнинг гуллаб-яшнаши, бизнинг улкан ютуқларимиз социалистик турмуш тарзининг ифодаси, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг доимий ёрдами, эътибори ва ғамхўрлигининг натижасидир. Ўзбекистон соғлиқни сақлаш органлари бугунги кунда кўплаб касалхоналар шохобчаларига, амбулатория, поликлиника муассасаларига, корхоналар қошида медицина-санитария қисмларига, профилакторийлар, илмий-тадқиқот институтлари, ихтисослаштирилган диспансерлар, санитария-эпидемиология станциялари, дорихоналар ва бошқаларга эга.

Соғлиқни сақлаш муассасаларини жиҳозлаш учун ҳар йили катта маблағ ажратиляпти. Биргина 1978 йилда энг янги ускуналар учун юз миллион сўмдан зиёдроқ маблағ сарфланди. Сўнгги йилларда республикада етарли даражада кардиология муассасалари ташкил этилди. Кардиология масалалари бўйича республиканинг бош илмий ва консультация маркази Ўзбекистон кардиология илмий-тадқиқот институтидир. Унинг составида йирик илмий лабораториялар ва клиника базалари бор.

Республикага кардиология масалалари бўйича Бутуниттифоқ кардиология илмий маркази катта ташкилий ва илмий амалий ёрдам кўрсатмоқда. Бу марказга мамлакатимизнинг энг таниқли кардиолог олимларидан бири, академик Евгений Иванович Чазов раҳбарлик қилади.

Ҳозирги кунда республикада 2700 га яқин кардиологик ўрин, поликлиникаларда 200 дан зиёд кардиоревмотологик кабинет мавжуд. Бунга қўшимча равишда яқин йиллар ичида ҳар бири 240 ўринли еттита кардиологик диспансер, касалхоналарда 35 та ихтисослаштирилган кардиология бўлимлари, поликлиникаларда 180 кабинет ва 30 та ихтисослашган тез ёрдам бригадалари ташкил этилади. Миокард инфарктини бошидан кечирган беморларни босқичма-босқич даволаш системаси анча кенгаймоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ республикада даволашнинг бу прогрессив усули ташкил этилиб муваффақиятли амалга оширилмоқда. Натижада меҳнат фаолиятига қайтаётганлар сони анча кўпаймоқда.

Юрак-томир системалари касалликлари проблемаларини ҳал этиш, ана шу хасталик билан оғришни ва ўлимни камайтириш, ҳозирги пайтда кўп жиҳатдан медицина фанининг ютуқларига боғлиқ. Ўзбекистон кардиология илмий-тадқиқот институти бу борада катта ишлар олиб бормоқда. Кардиологиянинг актуал масалаларини илмий ишлаб чиқиш, барча кардиология хизмати ва илмий-тадқиқотларни координациялаш ва унга ташкилий методик раҳбарлик қилиш ана шу институтнинг зиммасида. Медик олимлар соғлиқни сақлаш органлари билан биргаликда аҳолига ихтисослаштирилган кардиология ёрдами кўрсатиш аҳволини ўргандилар, текширишларнинг натижаларини таҳлил этдилар.

Кардиология институти коллективи томонидан ишлаб чиқилган етакчи проблемалардан бири кишиларни касалликнинг дастлабки босқичида муваффақиятлироқ даволаш ва хасталикнинг олдини олиш мақсадларида юракнинг ишемик касаллиги ва етишмовчилигининг дастлабки диагностикаси усулларини такомиллаштиришдан иборат. Текширишнинг функционал ва фармакологик усуллари комплекси ўтказиш йўли билан индивидуал терапиянинг мезонини ишлаб чиқиш масалаларига катта аҳамият берилмоқда.

Симпозиумда миокард метаболизми, қон айланиш регуляцияси механизмларини ўрганишга доир назарий тадқиқотларни муҳокама қилиш коронар ва юрак етишмовчилигини аниқлашгагина имкон бермасдан айни пайтда юракнинг ишемик касаллиги профилактикаси ва даволашнинг янги усулларини яратишга ҳам имкон беради.

Биз аминмизки, тўртинчи «Миокард метаболизми» симпозиуми соғлиқни сақлаш ва фан назариясига ва амалиёти тараққиётига катта ҳисса қўшади, юрак касаллиги профилактикаси ва даволаш соҳасида улкан ютуқларга эришишга имкон беради.

С. ОРИПОВ,
Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри.

Сўз–илғор сабзавоткорларға

ОНА ЕР САХОВАТИ

Дастурхони лиқ тўлиб куз келди. Боғ-роғлару, сабзавот майдонларида пишиқчилик. Она ер ўз саҳоватини кўз-кўз қилмоқда.

Хўжалигимиз аъзолари, серғайрат сабзавоткорларимиз бу фаслни ёруғ юз, яхши кайфият билан бошлашга одатланишган. Ҳар йили мана шу кунларда зўр ҳурсандчилик билан ғалаба рапортига имзо чекамиз. Давлатга сабзавот сотиш йиллик плани муддатидан илгари шараф билан адо этилади.

Бу йил ҳам ана шу анъанага содиқ қолдик. Куни кеча план бажарилгани ҳақида рапорт берилди. Қабул пунктларига пландагидан 500 тонна кўп, яъни 7000 тонна сабзавот топширилди. Салкам тўрт йилда жами 31400 тонна сабзавот тайёрлаб, бу соҳадаги беш йиллик план кўрсаткичлари ҳам ортиғи билан адо этилди. Пилла топшириш йиллик плани 125 процентни ташкил этди. Картошка тайёрлаш плани эса эртаги ҳосил ҳисобигаёқ орттириб бажарилди.

Бу рақамлар замирида ғайрат-шижоат билан қилинган жуда катта меҳнат ётганлигини яхши биламиз. Бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитида мўл ҳосил етиштириш учун ишда юксак интизом бўлишига, илғор тажриба, машина ва механизмлардан самарали фойдаланилишига, агротехника тадбирларини вақтида, юксак сифатли ўтказилишига эришдик. Ҳосилдорликни оширишда барча мавжуд резерв ва имкониятлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланилди. Ер ҳам боқувига яраша бизни тақдирлади.

Хўжалигимиз Тошкент шаҳрининг биқинига жойлашган. Ер камайса камаядики, кўпаймайди. Деҳқончилигимизда мана шу оддий ҳақиқатни ёдда тутмоқдамиз. Суғориладиган ҳар қарич майдоннинг тақдири доимо кўз ўнгимизда. Ундан самаралироқ фойдаланиш, ҳосилдорликни юқори кўтариш бош мақсадимиздир. Далачилик бригадаларида ердан икки марта ҳосил олиш ҳақидаги шиор кун тартибидан тушди. У ҳозир оддий кундалик ишга айланди. Миришкор сабзавоткорларимиз ердан уч маротаба ҳосил олиш ҳақида қайғурмоқдалар. Бунда маҳаллий ўғит ёки маҳаллий ва минерал ўғитдан омухта қилиб фойдаланиш қўл келмоқда. Бу иш билан шуғулланиш учун махсус тракторчилар ажратилган. Улар йил — ўн икки ой ана шу юмуш билан банд. Экилган экинига қараб, талабига қараб баъзи ерларнинг ҳар гектарига 20 тоннагача маҳаллий ўғит тушяпти. Шу боисдан карвонбоши бригадаларда гектар ҳисобига олинадиган маҳсулот 300—350 центнерданга айланаётир. Маҳмуд Нурматов, Низом Аҳроров сингари тажрибали деҳқонлар етакчилик қилаётган бригадаларни бунга мисол қилиб келтирса бўлади.

Ҳосилдорликни кўтаришда тупроқ тузилишини ўрганишнинг аҳамияти катта. У ер билан қилаётган муомалангизда бамисоли бир кўзгу вазифасини ўтайди. Унинг тузилишига қараб экин экасиз. Бу соҳада таваккалчиликка барҳам берилади. Ҳозир далачилик бригадаларимиз ерларининг тузилиши беш қўлдек маълум. Бригадалар шунга қараб ихтисослаштирилган. Ҳар бир коллективнинг севимли экини бор. Бу йил Раззоқ Эгамбердиев бошлиқ бригада карамнинг ҳар гектаридан 20 тонна ўрнига 30 тоннага етказиб ҳосил кўтарган бўлса, Турди Исматхонов бошлиқ бригада помидордан 20 тонна ўрнига ҳозиргача 30 тоннадан ҳосил йиғиб-териб олди. Жўравой Йўлдошев бригадаси эса бодрингнинг ҳар гектаридан 13 ўрнига 18 тоннадан ҳосил топширди. Бу бригадаларнинг коллективлари беш йиллик планни ҳам хўжаликда биринчилардан бўлиб адо этдилар.

Сабзавотчилик майда иш. Бир экин пишиб етилса, иккинчиси чопиқ талаб бўлади, учинчиси сув сўрайди. Анчамунча одамни шоширив, гангитиб қўяди. Техникага таянилмаса, уни уддалаб олиш қийин. Хўжалигимизда машина ва механизмлар зиммасига юкланаётган ишлар йилдан-йилга ортиб бормоқда. Эндиликда ишлов беришдан ташқари лавлаги, сабзи ҳосили ҳам комбайнда ковлаб,йиғиб-териб олиняпти. Карам, картошка экиш тўла машиналашган. Бу нарса совхозда соф даромаднинг кўпайиши, хўжаликни юритишда рентабелликка эришишда муҳим омил бўлмоқда.

Совхозимизда социалистик мусобақанинг оммалашуви, унинг кенг қанот ёзишига аҳамият ҳар қачонгидан кучайтирилган. Сувчи ва механизаторлараро, бригадалараро мусобақалар мунтазам давом этади. Кўчма Қизил байроқ, вимпел, пул мукофотлари таъсис этилган. Мусобақанинг бориши, унинг бажарилишини кўриб чиқиш ва якунини чиқариш учун махсус комиссия тузилган. Ғолиблар аниқланаётганда фақат иш якуни билан чегараланмасдан унинг сифати, маҳсулотнинг стандартлилигига ҳам алоҳида эътибор берилади. Совхозимиз ҳам сабзавотчилик хўжаликлари мусобақасида муваффақиятли қатнашиб келмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида сабзавотчилик ва чорвачиликдаги ишимиз якунларига кўра уч марта область, бир марта район кўчма Қизил байроғи билан тақдирландик.

Нафсамбирига айтганда, аҳил коллективимизнинг муваффақиятларида чорвачиликдаги ютуқларимизнинг салмоғи ҳам катта. Ҳозир кун тартибидаги энг муҳим масалалардан ҳисобланаётган бу соҳада эришаётган натижаларимиз чакки эмас. Сут соғиб олишда республиканинг пешқадам хўжаликлари сафида турибмиз. Ҳар бир сигир ҳисобига 4 минг литрлик маррани босиб ўтдик. Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида шу кунгача соғиб олинган сут соғин сигир ҳисобига 3200 литрга тўғри келмоқда. Гўшт топшириш бўйича йиллик планни ортиғи билан бажардик. Илғор сут соғувчиларимиз Ҳалима Шодиева ва Қўчқор Учкампировлар сут соғиб олишни 5400—5500 литрданга етказишга аҳд қилиб, шу кунгача ҳар бир сигир ҳисобига 4000—4100 литрдан натижа кўрсатдилар. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленумининг ана шу қарорни бажариш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари ҳақида қабул қилган қарорларини бажаришни жонажон ишимиз деб ҳисоблаётган чорвадорларимиз қишловга ҳам ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

План бажарилган бўлса ҳам ҳали далаларимизда ҳосил чўғи баланд. Кечки бодринг, помидор, сабзи йиғибтериш қизғин паллага кирди. 150 гектар майдондаги кечки карам ва сабзига ишлов бериш агротехника талаблари асосида намунали олиб борилмоқда.

Биз мавжуд имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, шаҳар аҳолиси дастурхонига планга қўшимча яна 3 минг тонна маҳсулот етказиб бериш юзасидан зиммамизга қўшимча мажбурият қабул қилдик. Шу кунларда ана шу ваъдага яраша меҳнат қилаётирмиз. Сабзавоткорларимиз бу мажбуриятни сўзсиз бажариш учун ҳамма имкониятларини ишга соладилар.

Т. МЕЛИБОЕВА,
Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози директори.

ПАХТА КАРВОНИ ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Қуриқдаги Ленин йўли райони чўлқуварлари Сурхондарё областида биринчи бўлиб пахта теримини бошладилар. Кеча районда дастлабки «оқ олтин» карвонларини қабул қилишга бағишланган митинглар бўлиб ўтди. «Гулистон», Охунбобоев номли, «Бўстон» ва Ленин номли тайёрлов пунктларига дастлабки пахта келтирилди.

Будённий номли совхознинг бригадир-механизатори Хўжамқул Рустамов бундай деди:

— Эрта очилган ҳосилни саралаб теряпмиз, бу йил 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан пахта топширамиз. Дефолиацияни ҳам бошладик. Мен бу мавсумда машинада 600 тонна пахта тераман. Бригадамиз планини биринчи теримдаёқ ошириб бажарамиз.

Ленин номли совхоз пахтакорлари ҳам йиғим-теримга зўр кўтаринкилик билан киришдилар. Уларнинг бу йилги аҳди 18 минг 400 тонна «оқ олтин» топширишдир. Яна бир неча кундан сўнг хўжалик далаларига 150 та «зангори кема» чиқади.

Воҳанинг Жарқўрғон, Термиз, Қумқўрғон, Шеробод ҳамда Гагарин районларида ҳам давлатга пахта топшириш бошлаб юборилди.

А. ХАЛИЛОВ.

оламда нима гап

ДЎСТ ЭФИОПИЯДА

АДДИС-АБЕБА, 12 сентябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Миллат саройида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши (МҲМК) ва Министрлар Кенгаши Раиси Менгисту Хайле Мариам билан учрашди.

Дўстона вазиятда ўтган учрашув чоғида А. Н. Косигин Менгисту Хайле Мариамга ва Эфиопиянинг бошқа раҳбарларига, эфиоп халқига Эфиопия революциясининг 5 йиллиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукуматидан; КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев номидан самимий табриклар ва қутловлар, шунингдек Социалистик Эфиопия халқи олдида турган вазифаларни амалга оширишда муваффақиятлар тилаб билдирилган истаклар топширди.

Суҳбат давомида Совет—Эфиопия ҳамкорлиги масалалари, шунингдек, иккала томонни қизиқтирувчи халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Кейинроқ А. Н. Косигин билан Менгисту Хайле Мариам тараққиёт ва марказлаштирилган планлаштириш умуммиллий революцион кампаниясини ўтказиш Олий Кенгаши конгрессининг қароргоҳига бордилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси Олий Кенгаш конгрессига, барча эфиоп меҳнаткашларига умуммиллий кампанияни ўтказишда муваффақиятлар тилади, Совет Иттифоқи Эфиопиянинг миллий экономикасини юксалтиришда бундан буён ҳам ёрдам бераверади, деб ишонтирди.

А. Н. Косигин тушдан кейин Аддис-Абебанинг марказий майдонларидан бирида ўрнатилган Ғалаба ёдгорлигига гулчамбар қўйди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи сўнгра пойтахт муниципалитетига бориб, Аддис-Абеба аҳолисига совет халқидан, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан, ўртоқ Л. И. Брежневдан қутловлар топширди.

А. Н. Косигин мўътабар меҳмон сифатида «Эфиопия революцияси— график санъатда» мавзуидаги бадиий виставкани очди.

* * *

Социалистик Эфиопия Муваққат-ҳарбий маъмурий кенгашининг ва Министрлар Кенгашининг Раиси Менгисту Хайле Мариам КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг расмий дўстона визити муносабати билан 12 сентябрда зиёфат берди.

Зиёфатда МҲМК Бош секретари Фикре-Селассие Вогдересс, МҲМК Бош секретарининг ўринбосари Фиссаху Деста, МҲМК доимий комитетининг аъзолари, Эфиопиянинг бошқа давлат арбоблари, шунингдек Совет ҳукуматининг бошлиғига ҳамроҳ бўлган расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Менгисту Хайле Мариам ва А. Н. Косигин нутқ сўзладилар.

Социалистик Эфиопиянинг раҳбари Совет ҳукуматининг бошлиғига мурожаат этиб, бундай деди: Биз халқларимиз ўртасидаги идеология муштараклигига асосланувчи қардошларча қалин алоқаларни мустаҳкамлаш ишига визитингиз натижаси катта мадад бўлишига аминмиз.

Эфиопия билан Совет Иттифоқи халқлари дўстлигининг катта тарихи бор. Эфиопия халқи ўзини узоқ вақтдан бери эзиб келган эксплуататорлик режимини ағдариб ташлаб, социалистик тараққиёт йўлини танлаб олганидан сўнг мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар янги юксак поғонага кўтарилиб, муваффақият билан ривожланишда давом этмоқда.

Совет халқи, партия ва ҳукумат тинчлик, халқаро кескинликни юмшатиш ва қуролланиш пойгасини жиловлаш учун изчиллик билан кураш олиб бориб, ленинча тинч-тотув яшаш принципини амалга ошира бориб, янги жаҳон урушининг хавфи камайтирилишига кўмак бермоқда.

Революцион армиямиз Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг интернационал ёрдамига таяниб, ўтган беш йил ичида экспансиячилик сиёсатини ўтказувчи ташқи реакцион кучларга ва ички реакцияга қақшатқич зарба берганлигига қарамай, империализм ва реакция бизни тинч қўйдилар, деб айтиб бўлмайди.

Революциямиз, бирлигимиз ва социалистик тузум қурилишимизга иккитагина кафолот бўлиши мумкин: биринчиси мустаҳкам иқтисодий база яратиш бўлса, иккинчиси доимий раҳбарликни амалга ошириш учун меҳнаткашлар партиясини тузишдир. Биз шу мақсадда миллий демократик революция программасига мувофиқ партия тузиш билан шуғулланувчи бош марказ ташкил этдик. Бу марказ яқин фурсатда ишга тушади.

Империализмга ва реакция кучларига қарши лагерь ва социалистик ҳамжамиятнинг ажралмас қисми бўлмиш революцион Эфиопия ҳозир бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, зулм ва эксплуатацияни, ирқчилик, эски ва янги мустамлакачиликни узил-кесил тугатиш учун кураш олиб бораётган Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан бир сафда туришни ўзининг тарихий бурчи деб билади.

Ҳозир Африканинг жанубида миллий озодлик ва демократия учун олиб борилаётган кураш зулм ва эксплуатацияга қарши, ирқчи режимларга қарши кураш ҳам бўлганлигидан барча тинчликсевар кучлар бу курашга мадад беришлари керак.

Бирон халқни унинг қонуний тарихий ҳуқуқларидан маҳрум этиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам биз Кэмп-Дэвид битимини қоралаётган араб давлатлари позициясини қўллаб-қувватлаймиз.

Биз БМТ Хавфсизлик Кенгашининг Исроил 1967 йилда босиб олган ҳамма ерларини озод этишини талаб қилувчи ҳамда Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқлари таъминланиши керак, деб даъват этувчи қарорлари асосидагина Яқин Шарқда ҳақиқий тинчлик ўрнатилиши мумкин, деган фикрда турибмиз.

Экспансиячилар ва империализмнинг кирдикорлари натижасида Осиёда, айниқса унинг жануби-шарқий қисмида вазият анча ёмонлашди. Хитойнинг шовинистик реакцион раҳбарлари империалистлар билан бир бўлиб олиб, Жануби-Шарқий Осиёдаги барқарорликка путур етказмоқда. Кўп йиллар мобайнида империализмга қарши ғолибона кураш олиб бориб, барча антиимпериалистик кучлар учун намуна бўлиб хизмат қилган қаҳрамон Вьетнам халқига қарши Хитойнинг агрессияси тараққийпарвар инсониятни дарғазаб қилди. Империализмга қарши кураш тўғрисида аюҳаннос солаётган Хитой Вьетнамга қарши агрессия қилиб, аслида империализмнинг тараққийпарвар кучларга қарши курашида унинг Узоқ Шарқдаги иттифоқчиси бўлиб қолди.

Кампучия революцион халқ ҳаракатининг Хитой шовинистик раҳбарлари қўғирчоғи — Пол Пот ва Иенг Сари диктаторлик режимини ағдариб ташлаганликлари тинчликсевар ва тараққийпарвар кучларнинг ғалабаси бўлди Тинчликсевар кучлар Хитойнинг Кампучия ва Лаосга қарши тутаётган агрессив, халқаро хавфсизликка хатар солаётган сиёсатини фош этишлари ва қоралашлари керак.

Эфиопия Совет Иттифоқининг тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, қурол-яроғларни қисқартириш жараёнини жадаллаштириш учун, кескинликни юмшатиш учун олиб борилаётган курашдаги ҳамма кучғайратларини тамомила қўллаб-қувватлайди. Венада стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида шартнома имзоланганлиги Совет ҳукумати тинчлик учун курашаётганлигини бутун дунёга намойиш этди.

Пировардида Менгисту Хайле Мариам икки мамлакат ўртасидаги дўстлик муносабатлари янада мустаҳкамланади, бу мамлакатларнинг халқаро майдондаги ҳамкорлиги янада кенгаяди, деб қатъий ишонч билдирди.

А. Н. Косигин жавоб нутқи сўзлади.

Совет ҳукуматининг бошлиғи ҳозир бўлган кишиларга мурожаат қилиб бундай деди: революциянинг беш йиллиги муносабати билан сизларни, социалистик Эфиопиянинг барча гражданларини астойдил табриклаш, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, мамлакатимизнинг Олий Советидан, Совет ҳукуматидан, Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежневдан қардошларча салом ва энг яхши тилаклар айтиб қўйиш бизга топширилган.

Феодализмга қарши аграр ислоҳот ўтказилганлиги, банклар, страхование компаниялари, асосий саноат корхоналари давлат ихтиёрига олинганлиги миллий экономикани ривожлантириш учун шарт-шароит яратади. Эфиопия халқи ўзининг миллий бойликларини қадам-бақадам ўзлаштириб олмоқда, ўз экономикасини бошқаришни ўрганмоқда, мамлакатнинг сиёсий турмушида тобора кенг миқёсда қатнашмоқда.

Ўртоқ Менгистунинг Совет —Эфиопия дўстона муносабатларига берган юксак баҳосига биз ҳам қўшиламиз. Эфиопия ўз мустақиллиги учун олиб борган мана шу машаққатли курашда бизнинг халқимиз доимо унинг тарафида бўлди. Аммо, Эфиопияда миллий-демократик революция бошланганидан кейин бу муносабатлар айниқса мустаҳкам ва самарали характер касб этди. Ўтган йили мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартнома ҳам мана шундан далолат беради.

Эфиопия революциясининг юбилейини айни вақтда иккала мамлакатимиз ўртасидаги янги муносабатларнинг юбилейи ҳам деса бўлади. Леонид Ильич Брежнев айтганидек «Социалистик Эфиопия туғилганидан кейин мамлакатларимиз ўртасида мустаҳкам дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари қарор топди. Социалистик давлатлар билан ривожланаётган мамлакатлар манфаатларининг муштараклиги, халқларнинг мустақил ривожланиши ва социал тараққиёт, мустаҳкам тинчлик учун, агрессияга ва қуролланиш пойгасига қарши курашдаги куч-ғайратларни бирлаштириш муддаоси бу муносабатларга асос қилиб олинган».

Бизнинг Коммунистик партиямиз, совет халқи Эфиопия революцияси билан бирдамликни бундан буён ҳам мустаҳкамлайверадилар, Совет—Эфиопия ҳамкорлиги ҳамма соҳаларда мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага тўла мувофиқ равишда ҳар томонлама ривожланишига интилавердилар.

Биз сизларга иқтисодий ва маданий тараққиёт миллий революцион кампанияси вазифаларини бажаришда, саводсизликни тугатиш программасини амалга оширишда астойдил катта муваффақиятлар тилаймиз.

Эфиопия ўз революциясининг олтинчи йилига қадам қўйиши меҳнаткашларнинг манфаатларига хизмат қилишни ўзига мақсад қилиб олган авангард партияни тузишга киришиш билан нишонланди. Бундай партиянинг тузилиши ўтмишда эришилган сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва ҳарбий соҳалардаги ғалабаларни мустаҳкамлаш учун ҳамда келгусидаги курашга раҳбарлик қилиш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Меҳнаткашларнинг партиясини тузиш билан шуғулланувчи Бош марказга бошчилик қилишдек юксак ишонч муваққат ҳарбий маъмурий кенгашнинг раиси ўртоқ Менгистуга мушарраф бўлди.

Ер куррасида зўр вайронгарчилик кучига эга бўлган тоғ-тоғ ажал қуроллари жамғариб олинган, империализм бошлаган қуролланиш пойгаси оқибатида бутун дунёда ҳарбий мақсадларга кун сайин бир миллиард доллардан кўпроқ маблағ сарф бўлиб турган ҳозирги пайтда шу нарса равшанки, мустаҳкам тинчлик йўли халқаро кескинликни юмшатиш орқали, қуролсизланиш орқали ўтиши керак. Бундан бошқа йўл йўқ.

Совет Иттифоқи кескинликни юмшатиш жараёни муқаррар тус олиши учун, кескинликни юмшатиш самараларидан барча қитъаларнинг мамлакатлари, шу жумладан ўз ўзидан равшанки, Африка мамлакатлари ҳам баҳраманд бўлишлари учун қатъият билан курашмоқда.

Африкада ирқчилик ва мустамлакачиликнинг қолган ўчоқлари тугатилганида эди, Африка халқларининг тараққиётига тўсқинлик қилаётган ва халқаро кескинликка сабаб бўлаётган мустамлакачилик ҳукмронлигининг разил сарқити йўқ қилинганда эди, кескинликни юмшатиш кучли ижобий омилга эга бўлиб қолур эди, бу нарса равшан кўриниб турибди. Зимбабве ва Намибия халқлари озод бўлишлари керак, Жанубий Африка Республикасидаги шармандали апартеид системаси тугатилиши лозим.

Биз озодликка эришган мустақил Африкада кескинлик манбалари тезроқ тугатилишининг, Африкадаги айрим давлатлар ўртасида мавжуд ихтилофлар тинч йўл билан ҳал этилишининг тарафдоримиз. Бу гап Африка мугузи районига ҳам тааллуқлидир, бу районда ҳам тезроқ мустаҳкам тинчлик, ҳамжиҳатлик ва яхши қўшничилик ўрнатилишига эришиш муҳимдир.

Бизнинг Африкадаги сиёсатимиз равшан ва изчил. Биз мустақил Африка давлатларининг янги мустамлакачилик эксплуатациясидан халос бўлиб, иқтисодий ва социал тараққиёт йўлидан комил ишонч билан борадиган эркин давлатлар бўлиб қолишларини, ҳозирги халқаро ҳаётнинг тенг ҳуқуқли ва актив қатнашчилари бўлишларини хоҳлаймиз.

Биз ўртоқ Менгисту билан ва Эфиопиянинг бошқа раҳбарлари билан бошланган музокаралардан мамнунмиз, деди А. Н. Косигин. Биз бирдамлик ва ўзаро ишонч, бир-биримизнинг фикрларимизни ҳурматлаш руҳида музокаралар олиб бораяпмиз.

* * *

Менгисту Хайле Мариам ва А. Н. Косигин нутқлари эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

АНТОНИО АГОСТИНЬО НЕТОНИНГ ВАФОТИ

ЛУАНДА, 12 сентябрь. (ТАСС). Ангола халқи МПЛА — Меҳнат партиясининг раиси, Ангола Халқ Республикасининг президенти Антонио Агостиньо Нетонинг вафоти муносабати билан аза тутмоқда. Мамлакатда 45 кунлик мотам эълон қилинди.

МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг Ангола халқига, МПЛА — Меҳнат партияси аъзоларига мурожаатномасида Агостиньо Нетонинг ҳаёти ва кураши мамлакат тарихига абадий ёзилиб қолади, дейилади. Унинг номи ва абадий барҳаёт хотираси, деб уқтирилади мурожаатномада, ҳамиша бизни Агостиньо Нето идеаллари ва васиятлари ғалабаси учун: социализм иши, халқ ҳокимиятини ўрнатиш, партияни мустаҳкамлаш ва унинг сафларини мусаффо тутиш, миллий бирлик учун янада зўр қатъият билан курашга илҳомлантирувчи битмас-туганмас манба бўлади. Ўртоқ Агостиньо Нетонинг хотирасини дунёда озодлик ва инсоннинг қадр-қимматини қарор топтириш учун курашаётган барча халқлар ҳурмат билан эсга оладилар. Ҳар бир ишчи, ҳар бир деҳқон, ҳар бир мазлум, ҳар бир курашчи интернационалист, ҳар бир марксчи-ленинчи уни давримизнинг энг атоқли раҳбарлари сафига кўтарган курашнинг тимсоли деб билади.

Агостиньо Нето туфайли Ангола революцияси бутун инсоният ғолибона курашининг бир қисмига айланиб қолди, деб таъкидланади мурожаатномада.

МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ангол халқини МПЛА —Меҳнат партияси Марказий комитети теварагида янада маҳкамроқ жипслашишга, Агостиньо Нето васиятлари ва наказларини амалга оширишга тўсқинлик қилишга уринаётган ҳамма кимсаларга зарба беришга, социалистик ватанни енгилмас қатъият билан қуришни давом эттиришга чақирди.

Дунёнинг кўпгина мамлакатларидан МПЛА—Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, АХР Революцион кенгаши ва ҳукумати номига таъзия билдирилган телеграммалар келиб турибди. Бугун Ангола радиоси КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг таъзияномаси тўла текстини ўқиб эшиттирди.

Ангола шаҳарлари ва қишлоқларининг меҳнаткашлари социал адолат жамияти қурилиши ишини, порлоқ келажак учун, империализмга, реакция ва ирқчиликка қарши кураш ишини — Агостиньо Нето ўз умрини бағишлаган ишни давом эттиришга қасамёд қилмоқдалар.

ИРҚЧИЛИКНИНГ ТУРҚИ

НЬЮ-ЙОРК, 12 сентябрь. (ТАСС). Қўшма Штатларда ирқчиликнинг авж олишига ҳукумат маъмурлари бемалол йўл қўйиб бермоқдалар.

Ўтган тунда Нью-Йорк яқинидаги асосан оқ танлилар яшайдиган иккита шаҳарчада негрлар истиқомат қилиб турган уйлар рўпарасида Ку-клукс-клан крестлари ёндирилди. Гражданлик ҳуқуқлари учун курашчиларнинг намойишларини тарқатишда ўзининг шафқатсизлиги ва «қатъияти» билан машҳур бўлган Нью-Йорк полицияси ҳаддидан ошган ирқчиларни жиловлаш учун ҳеч қандай чора кўрмади.

«Нью-Йорк пост» газетасининг уқтириб ёзишича, кейинги вақтларда негрлар яшайдиган маҳаллаларда крест ёндириш ва Нью-Йоркдаги негрларнинг уйларига ўт қўйиш ҳоллари тез-тез такрорланиб турибди.

Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги техникавий ҳамкорлик кенгайиб бормоқда. СУРАТДА: Совет Иттифоқининг ёрдамида қурилган Кремиков металлургия комбинатининг цехида. Совет инженери Ю. Н. Столяров (чапдан иккинчи) болгар металлурглари орасида.

В. Соболев фотоси, ТАСС фотохроникаси.

«СОВЕТ ИТТИФОҚИДАН ЎРГАНАЙЛИК»

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). «Совет Иттифоқидан таълим олайлик, социалистик революция ғалабаларини ҳимоя қилиш, халқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантириш ишида унинг тажрибасини ўрганайлик» деган шиор Эфиопияда тобора кенг оммалашмоқда.

Биз мамлакатимиздаги ҳар бир меҳнатчи учун СССРнинг тажрибаси ва ютуқлари бевосита ҳаракат қўлланмаси бўлиб қолишига, феодал-монархия режимидан сарқит бўлиб қолган қийинчиликларни тезроқ тугатишда ёрдам беришига интиляпмиз, деди пойтахтдаги кўн заводининг ишчиси Алему Гелета ТАСС мухбири билан суҳбатда. Бу ишчи ўз корхонасидаги «мунозара клуби»га раҳбарлик қилмоқда. Заводлар, фабрикалар, давлат муассасалари, қишлоқ хўжалик кооперативларидаги бундай клубларда сиёсий машғулотлар ўтказилмоқда.

Лекция тинглаш ва янги Эфиопия олдида турган муаммоларни муҳокама қилишда қатнашиш учун корхонамизнинг барча ишчилари ҳафтасига икки марта тўпланиб турадилар, дейди Алему Гелета. Бундай машғулотлар дўст кимӯ, душман кимлигини яхшироқ билиб олишга ёрдам беради.

Ишчилар КПСС тарихини, дунёда биринчи социалистик давлат тарихини мароқ билан ўрганмоқдалар. «Мунозара клуби» ишида халқаро ишчилар ҳаракатини ўрганишга муҳим ўрин берилмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммаси, деди ишчи, ишлаб чиқариш фаолиятида муваффақиятга эришишимизга ёрдам бермоқда. Корхона давлат ихтиёрига ўтказилгандан кейинги уч йил мобайнида фабрикада маҳсулот ишлаб чиқариш қарийб икки баравар кўпайди. Ҳар бир ишчи ватан олдидаги ўз бурчини шараф билан бажараётганини, миллий-демократик революция ғалабаларини мустаҳкамлашга ҳисса қўшаётганини фахр билан айта олади, деб таъкидлади Алему Гелета.

Фабриканинг ишлари ҳозирги Эфиопиядаги турли ишлаб чиқариш корхоналари учун характерлидир.

Хитой иғвогарлик ҳуружларини кучайтирмоқда

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Кейинги бир ярим ой ичида Хитой ҳарбий қисмларининг Ҳиндистон билан қўшни бўлган Бутан қироллиги территориясига тез-тез бостириб кираётганлиги, Ҳиндистоннинг Манипур, Трипур ва Мизорам штатларида Хитойга тарафдор бўлган сепаратчиларнинг ғоят активлашиб қолганлиги Хитойнинг Ҳиндистонга қарши душманлик сиёсатини сурбетларча давом эттираётганлигини тасдиқлайди. Ҳиндистон ахборот агентлиги Пресс эйша интернэшнлнинг бу ерда эълон қилинган бюллетенида шу ҳақда гапирилади.

Пекиннинг «Ҳиндистонга қарши федерация» деб аталган федерацияни тузишга қаратилган планлари ҳам, деб таъкидлайди агентлик, шу сиёсатнинг ифодасидир. Хитой Ҳиндистоннинг Нагаленд, Ассом, Манипур, Трипур, Сакким каби штатларида, шунингдек Аруначал-Прадеш ва Мизорам иттифоқ территорияларида сепаратчи унсурларга ёрдамни кучайтирди. Ҳиндистон ҳукуматига қарши қўпорувчилик ишларини олиб бориш учун Мизо ва Нага қўпорувчилик ҳаракатини қурол-яроғ ва пул билан таъминлаб келмоқда.

Агентлик қуйидагиларни уқтириб ўтади: Хитой шу регионда бошқа стратегик вазифани ҳам ўз олдига қўймоқда. Бу вазифа — Бутан ва Ҳиндистон территориялари ҳисобига «Хитой йўлаги» деб аталган йўлакни вужудга келтириш ёрдамида Тибетни Бенгалия кўрфази билан боғлашдан иборат. Хитой кўрфазга чиқиш учун 32 километрлик территорияни Бутан ва Ҳиндистондан тортиб олиш ниятидадир. Ана шу янги стратегик магистрал ҳарбий жиҳатдан баланд тоғдаги Каракорум тош йўлга қўшилади. Хитой ана шу йўлни яқинда Ҳиндистон чегараси бўйлаб қурган эди. Бу йўл Тибет ва Синьцзянни Покистоннинг Карочи порти билан боғлайди.

Гималайнинг стратегик жиҳатидан муҳим бўлган ана шу районида Хитойнинг қилаётган иғвогарликлари ва қора ниятлари Ҳиндистонга жиддий хавф туғдиради, деб таъкидлайди агентлик.

МАЪРИФАТ МАСКАНИ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ, ЖИЗЗАХ РАЙОНИДАГИ Н. НАРИМАНОВ НОМЛИ ЎРТА МАКТАБНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

Республикамизнинг тўнғич маърифат маскани Жиззах районидаги Н. Нариманов номли ўрта мактабда улкан шодиёна. Мамлакатимиздаги йирик, кўҳна билим ва зиё масканларидан бири 60 йиллик юбилейини нишонлаётир.

Коммунизм дарсхоналаридан бири бўлган бу кадрлар ўчоғига унинг собиқ ўқувчиларидан дил сатрлари битилган кўплаб хат ва телеграммалар келмоқда. Буларнинг ҳаммасида устозларга таъзим, маърифат байроқдорларига тасанно сўзлари битилган.

Инсониятга баҳор ва бахт йўлини кўрсатиб берган Улуғ Октябрь Социалистик революциясидан сўнг, суронли Гражданлар урушининг алғов-далғов йилларида ташкил топган бу мактаб коллективи ўзининг собиқ ўқувчилари билан ҳар қанча фахрланса арзийди. Чунки улар орасида партия ва давлатнинг йирик арбоблари, ажойиб адиблар, фанда шуҳрат қозонган олимлар бор.

Жисмимиз йўқолур, ўчмас номимиз,
Ғалаба тўйида бўлармиз биз ҳам,
Азиз дўстлар билан учрашиб хандон
Қадрдон эларга қўярмиз қадам, —

деганда бахт ва шодлик куйчиси, бетакрор истеъдод эгаси Ҳамид Олимжон минг бор ҳақ эди. Бугунги шодиёнада шоир жисман иштирок этмасада, маънан унинг тўрида бўлади. Чунки саодат ва бахтни мадҳ этган шоирнинг мурғак қалбидаги шеъриятга бўлган ҳавас худди ана шу масканда аланғаланган. Борди-ю, Ҳамид Олимжон шу бахтиёр кунларда барҳаёт бўлганида қўлига алифбе тутқазган бу муътабар маърифат чашмаси, билим булоғига атаб қасида ёзиши аниқ эди.

Эскилик билан янгилик ўртасида муросасиз кураш кетаётган, адолат разолат устидан ғалаба қозонаётган оғир бир шароитда Жиззахда илк совет мактабининг очилиши катта воқеа эди. Чунки бир масала ҳал этилса, навбатдагиси кўндаланг бўларди.

Партия ва совет активларининг жонбозлиги билан мактаб вақтида иш бошлади. Билимга ташна меҳнаткашларнинг фарзандларини ўз бағрига олди. Шу унутилмас воқеанинг иштирокчилари бўлган маърифат қалдирғочлари ўша куни бўлиб ўтган митингни батафсил ва фахр билан ҳикоя қилишади. Мактаб биноси пештоқида ҳилпираган қирмизи байроқ ва совет мактабининг эшигини очиб берган доҳий В. И. Лениннинг сурати митингга янада улуғворлик ва тантанаворлик бахш этган. Жиззахдаги биринчи совет мактабининг биринчи дарси янги тузим ғалабасининг илк меваси эди.

Билимга чанқоқ 70 нафар ўқувчига Тўлаган Ёқубов, Аҳмаджон Ҳошимов, Пўлат Норбоев, Собир Носиров, Маҳмуд Қобиловлар илк бор сабоқ беришди.

Маърифат қалдирғочларидан бири Тўлаган отанинг хотирлашича, беш-олти ўқувчига битта дарслик тўғри келган. 1919 йилдан шу мактабга мудирлик қилган Исоқ Холмуҳамедовнинг ташаббуси билан дарсликлар қўлда ёзиб кўпайтирилган. Мактаб коллективининг куч-ғайрати билан мавжуд қийинчиликлар мардонавор енгиб борилди. Орадан бир йил ўтар-ўтмас синфхоналар сони олтитага етди, ўқувчилари эса юз нафардан ошди. Тошкент, Самарқанд шаҳарларидан ўқитувчилар тайёрлаш курсларида билим олиб қайтган муаллимлар таълим-тарбия ишларининг савиясини янада ошириш йўлида жасорат кўрсатдилар. Улар сафига Россиядан келган саховатли рус ўқитувчилари келиб қўшилади.

Айниқса, 1919—1924 йилларда мактаб мудири бўлган Никита Сергеевич Алексеев мактабнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, маҳаллий аҳоли ўртасида тарғибот ва ташвиқот ишлари олиб боришда жонбозлик кўрсатди. У маҳаллий миллат қизларини билим масканига дадил жалб этди. Хурсандой Йўлчибоева, Тожихон Турсунова, Рисолат Қурбонова, Шаҳодатхон Рустамова, Хайрихон Зайниддинова... Уларнинг баъзилари Самарқанддаги ўқитувчилар тайёрлаш курсларида ўқиб, қалб меъморлари бўлган устоз-ўқитувчилар сафига қўшилишди. Омма орасига маърифат уруғининг сочилиши, аҳолининг нур-зиёга дадил интилиши янги ҳаёт душманларини талвасага солди. Улар ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам янги ҳаётга қаршилик кўрсатишди. Ҳатто қотиллик қилишдан ҳам қайтишмади.

Маърифат машъаласини байроқ қилиб кўтарган Жиззах маҳалласидаги саводсизликни тугатиш хотин-қизлар тўгарагининг фаоллари Фотима Қодирова, Мисқолой Каримовалар ўз тингловчиларидан имтиҳон олиб, уйларига шодон қайтишаётганида душманлар томонидан ваҳшиёна ўлдирилди. Бу мудҳиш хабар халқда ўтмишнинг ўлакса кўланкаларига бўлган нафратни янада ошириб юборди.

Орадан 7 йил ўтди. Кундан-кунга халқ орасида обрў-эътибор топаётган билим даргоҳига қардош Озарбайжон ССР Халқ Комиссарлар Советининг собиқ раиси Н. Н. Нариманов номи берилди.

Ўтган ҳар бир йил мактаб коллективи учун унинг ўқувчилари учун камолот, юксалиш, тараққиёт ва кураш йиллари бўлди.

Доҳиймиз В. И. Ленин саводсиз бир мамлакатда социализм қуриб бўлмайди, деган эди. Унинг бу васияти амалга оширилаётган йилларда шу илм бўстони ҳар жиҳатдан намунали билим даргоҳига айланган эди. Шуни айтиш кифоя, 1933—1934 ўқув йилида унинг қайноқ бағрида 420 нафар ўғил-қиз фан асосларини кунт билан эгаллади. Билим ўчоғи эса тўлиқсиз ўрта мактабга айлантирилди. Унинг ақил ва изланувчан коллективи ва ўқувчилари ер-сув ислоҳоти, халқ хўжалигини индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, маданий революция, қулоқларни синф сифатида тугатиш, аҳолини рўйхатга олиш ишларида актив қатнашди. Улуғ Ватан уруши йилларида Ватанни ҳимоя қилишга отланди.

Уруш — ўз оти билан уруш! Унинг қийинчиликларига қарамай, мактабда машғулотлар давом этди. Жангга кетган ўқитувчилар ишини сабр-бардошли, ғалабага қатъий ишонган муаллималар, мактаб директори Робия Мингалиева, Назокат Турсунова, Муяссар Носирова, Инобат Охунова, Назокат Тожибоевалар давом эттиришди. Улар коммунизм гулғунчаларига ҳам фан асосларини ўргатдилар, ҳам инсоний сабр-бардош ва порлоқ истиқболга қатъий ишонч сабоғини бердилар.

Мактабнинг шон-шуҳрат хонаси. Ундаги мармар лавҳага ўн гулидан бир гули очилмай, она-Ватан озодлиги, сиз ва бизнинг шу фаровон ва бахтиёр ҳаётимиз учун кўкрагини душманга қалқон қилган мард-майдонлар, шер юракли ўзбек ўғлонларининг номи ёзилган. Уларнинг номи абадий, жасорати мангуликка дахлдор.

1950 йил. Мактабда 500 нафардан зиёд бола ўқиди. Машғулотлар 3 сменада олиб бориларди. Мактабга янги бино қуриш керак. Аммо ҳозирча қўл қисқалик қиларди. Орадан 6 йил ўтгач, 440 ўринли мактабнинг янги биноси истиқбол эгаларига топширилди.

1966 йил. Мактаб биографиясида яна бир шонли саҳифа очилди. 2 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланиб, 964 ўринли, тўрт қаватли, замонавий, мактабнинг дангиллама янги биноси истиқбол эгаларига армуғон этилди. Яхшидан от қолади деганларидек, бу хайрли ишларнинг барчасига колхоз тузумининг ветерани, пахтачилик илмининг академиги, «Москва» колхозининг собиқ раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, марҳум Ҳамроқул ота Носиров бош-қош бўлганлигини шу тантана кунларида алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз.

Шаҳар ҳуснига ҳусн қўшиб турган бу билим кошонасида ўтган ўқув йилида 140 нафар ўқитувчи 3300 дан зиёд ёшларга дарс берди. Яна бир мисол. Мактабнинг ўқув-моддий базасининг мустаҳкамланиши, барча фанларни кабинет системасида ўқитиш имкониятини бермоқда. Мактаб ўқитувчиларининг аксарияти олий маълумотли малакали мутахассислардир. Мактаб ўқувчиларининг фан асосларини пухта ўзлаштиришида йилдан-йилга қувончли натижаларга эришилмоқда.

Н. Нариманов номли мактабнинг собиқ ўқувчиси Қизил Байроқ ордени кавалери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Турсунбой Ҳолматов бошчилигидаги мактаб коллективи партия ва ҳукуматимиз томонидан умумтаълим мактаблари олдига қўйилган улкан ва масъулиятли вазифаларни амалга ошириш учун самарали меҳнат қилмоқдалар. Айниқса ёшларнинг меҳнат тарбиясига катта эътибор берилмоқда. Мактабнинг кино зали, 300 ўринли ошхона, ажойиб спорт зали бор.

Долғали йилларда ташкил топган, курашларда тобланган, маърифат машъаласини байроқ қилиб дадил кўтарган малакали кадрлар ўчоғига қадам босган ҳар бир кишининг эътиборини бехтиёр коридордаги доскага ёзилган **«Улар илк бор ҳарфни шу ерда таниганлар»** деган ёзув тортади. Булар фақат Н. Нариманов номли ўрта мактабнигина эмас, балки бутун республикамизнинг фахри бўлган кишилардир.

Ҳамид Олимжон — шоир, Назир Сафаров — Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза мукофоти лауреати, Шукур Саъдулла — шоир. Қодиржон Имомов — жангчи шоир, Сарвар Азимов — ёзувчи, СССРнинг Сурия Араб республикасидаги элчиси, Синдор Ҳамроқулов — Самарқанд область ижроия комитетининг раиси, Соли Соатов — тарих фанлари доктори, Ориф Икромов — шоир, филология фанлари доктори, Уктам Орипов —Тошкент давлат Медицина институтининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Носир Рашидов—техника фанлари доктори, Иброҳим Ҳошимов — медицина фанлари доктори, Ғани Икромов — Самарқанд давлат педагогика институти ректори...

Мактаб коллективи атоқли ёзувчи, публицист, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидов шу билим масканида ўқиганлиги билан ҳақли равишда фахрланади.

Ишчининг фаолиятига тайёрлаган маҳсулоти сифатига, деҳқоннинг етиштирган ҳосилига, боғбоннинг мевасига, мактабнинг вояга етказган кадрларига қараб баҳо берилади. Шундай экан, қутлуғ 60 йиллик юбилейини нишонлаётган мактаб педагогик коллективининг ёш авлодга таълим-тарбия беришдаги фаолияти, наримановчиларнинг босиб ўтган шонли йўли ҳақиқий ибрат мактабининг ўзи эмасми?!

Ўткир АБДУАЗИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: мактаб ўқитувчиларидан бир группаси.

СПОРТ

СПАРТАКИАДА:

НИШОННИ АНИҚ ОЛГАНЛАР

Шу кунларда мамлакатимиз турли шаҳарларида спортнинг ҳарбий-амалий тури бўйича СССР халқлари VII ёзги Спартакиадаси мусобақалари давом этмоқда. Спорт мастери Сергей Серебряковнинг Олмаотада кўпкураш бўйича баҳсда муваффақият қозонганини хабар қилган эдик. Киевда эса парашютдан сакраш мусобақаларида республикамиз вакиллари юқори натижа кўрсатдилар. Парашютчиларимиз юксакликдан. белгиланган нишонни аниқ олиб тушиш бўйича маҳорат кўрсатдилар. Йигитларимиз группа бўлиб сакрашда биринчи ўринни эгаллаб, мухлислар эътиборини қозонишди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТУПЛАР, ОЧҚОЛАР

✦ **ЧИМ ХОККЕЙ.** «Андижончи» командаси мамлакат чемпионати мусобақаларини муваффақиятли давом эттирмоқда. Хоккейчиларимиз бугунгача 32 ўйин ўтказиб, 44 очко билан учинчи ўринни эгаллаб туришибди. Олмаоталик динамочилар 30 ўйиндан 46 очко тўплаб, пешқадамлик қилмоқдалар. Свердловсклик армиячилар ҳам шунча ўйин ўтказишган. Улар 44 очко билан иккинчи ўринда бормоқдалар.

✦ **ФУТБОЛ.** Европа чемпионати саралаш учрашувларида совет футболчилари финалга йўлланма олиш имкониятини бой бердилар. Греция командаси билан такрорий учрашувни (биринчи учрашувда футболчиларимиз 2:0 ҳисобида устун келишган) Афинада ўтказган командамиз ўз дарвозасидан жавобсиз ягона тўп ўтказиб, ютқазди. Футболчиларимиз ҳисобида тўртта очко бўлиб, сўнгги учрашувни 31 сентябрь куни ўз майдонларида Финляндия командаси билан ўтказадилар. Финляндия футболчилари беш очко билан иккинчи ўринни эгаллаб туришибди. Греция командаси еттита очко билан пешқадамлик қилмоқда. Сўнгги ўриндаги Венгрия командаси тўртта очко тўплаган. Совет ёшлари эса мухлисларни мамнун этишди. Улар Одессада Греция терма командаси билан Европа чемпионати саралаш учрашувини ўтказиб (2:1), муваффақият қозондилар.

АХБОРОТ

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

ДИЛ САТРЛАРИ

Замонавий медицина фани ва техникасининг энг сўнгги ютуқлари билан қуролланган шифохоналар, поликлиника ва санаторийлар халқимиз сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишда янгидан-янги ютуқларга эришмоқдалар. Малакали, ширин сўз врач ҳамда медицина хизматчиларининг дардга малҳам бўлаётганликлари ҳақли равишда кишиларда миннатдорчилик ҳис-туйғуларини уйғотмоқда. Редакциямизга шифокорларга қалб сўзлари битилган хатлар кўплаб келаётганлигининг боиси ҳам шунда.

МИНГ РАҲМАТ

Шу йил июль ойида хасталаниб, оғир аҳволда Тошкент медицина институтининг биринчи терапия клиникасига тушиб қолдим. Шифокорларнинг жонкуярлиги, врачлик маҳоратлари, инсонпарварлиги мени ўлимдан қутқарди, ҳаётга, оилам бағрига, севикли коллективимга қайтарди, деб рўйрост айта оламан. Бир ой давомида бутун врачлик санъатини, салкам 40 йиллик тажрибасини ишга солиб мени дарддан халос этган доктор Самия Мамедовага миннатдорчилик билдириб, яхшиларга минг раҳмат дегим келади.

К. ПУЛАТОВ,
Улуғ Ватан уруши инвалиди.
Ўрта Чирчиқ райони.

ДЎСТ БИЛАН ОБОД УЙИНГ

Йўлимиз тушиб, Наманганда эканлигимизда қўққисдан рафиқам касал бўлиб қолди, ҳарорати ошгандан ошиб борарди. Юраги касал эмасми, бу ҳол уни жуда қийнаб қўйди. Тунда шифокор Қўчқоровларникига олиб боришга мажбур бўлдик. Жавлон Қўчқоров ҳам, рафиқаси Лола Раззоқовна ҳам бизни бегонасирамай очиқ чеҳра билан кутиб олишди. Дарҳол шифо чораларини кўришди. «Тез ёрдам» машинасини ҳам кутмай, зудлик билан бу ёққа олиб келиб яхши қилибсизлар, деди Ж. Қўчқоров. Кошки ҳамма шифокор ҳам шундай бўлса. Газетангиз орқали уларга миннатдорчилигимизни етказсангиз.

В. АБРОСИМОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.
Горький шаҳри.

ҚЎЛИ ГУЛ ШИФОКОРЛАР

Турмуш ўртоғимни жуда оғир аҳволда район шифохонасига олиб бордик. Оқ халатли шифокор аёл юпантирган бўлса ҳам барибир хавотирда эдим: дарди оғирлашиб кетган экан. Тўғри қўйилган диагноз, шифокорларнинг меҳр билан даволашлари яхши натижа берди. Турмуш ўртоғим соғайиб дарддан батамом фориғ бўлди. Оиламизга қувонч қўшган Собир ака Холбоев ва Раъно опа Маҳмудовадек қўли гул, меҳридарё шифокорларимизга бир умр таъзим қиламан.

Ш. ОЛЛАБЕРГАНОВА,
инженер-маркшейдер.
Амударё районидаги Юмуртов карьери.

* * *

Шунингдек газетхонлардан **Н. Муҳаммаджонов** (Тошкент), **А. Худойбердиев** (Сирдарё) **Ш. Рўзметова, М. Собиров** (Хоразм) **З. Саидова** (Қашқадарё), **Қ. Шукуров, У. Мўминова** (Сурхондарё), **Э. Хуррамов** (Фарғона), **Э. Худоёрова** (Андижон), **Ж. Жўраева** (Самарқанд), **У. Мўминов** (Бухоро) ва бошқалар ҳам редакциямизга шифокорларга миннатдорчилик билдирилган хат-хабарлар йўллашган.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Звёздочка. 11.00 — Инспектор Гул. Бадиий фильм, 1-серия. 12.10 — Халқаро конкурслар лауреати С. Слепокуров чалади. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг-иқболинг. 16.20 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 16.20 — Жонажон табиат. 17.10 — Москва ва москваликлар. 17.40 — Ёшлар адреслари. 18.25 — В. Будилик куйлайди. 18.45 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 Концерт. 19.45 — Китоб тинчлик ва тараққиёт хизматида. 20.20 — Инспектор Гул. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — «Руде право» газетаси соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. ЧССР — СССР терма командалари. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Пушкин ва Ўзбекистон. 12.00 — Қувноқ ноталар. 12.30 — А. Довженко туғилган куннинг 85 йиллигига. Унутилмас кунлар. Бадиий фильм. 14.00 — Замандас. 18.20 — Юлдузча. 19.05 — Қишлоқларни тез, шинам, тежамкорлик билан қурайлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Нафосат. 20.00 — Оламда нима гап? 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пахта теримини ипатоволиқлар усулида ўтказайлик. 22.20 —Оловли йўллар. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Болалар учун фильм. 20.00 —Янгиликлар. 20.20 — Пойтахт области далаларида. 20.50 — Қудуқ бошида. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 —Классик куйлардан концерт. 9.15 — Ака-ука Файзуллаевлар куйлайди. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Республика паррандачиларининг вазифалари. 13.30 — Ялла. 14.00 — Бизнинг мақсадимиз — мўл ҳосил олиш. 18.30 — Тарихнинг ўттиз дақиқаси. В. Архангельскийнинг ҳужжатли ҳикоясидан парча. 2-эшиттириш. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.30 — Москва. Халқаро аҳвол, саволлар ва жавоблар. 20.35 — Б. Исроилов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 20.50 — Элга хизмат — олий ҳиммат. 21.00 — Концерт. 22.28 — Б. Полевой. Еввойи соҳилда.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИНИНГ ТЎПЛАМЛАРИГА ЁЗИЛИНГ

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»
(рус тилида).

Йилига 12 марта чиқади. Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин. Бир сонининг баҳоси — 30 тийин.
«Союзпечать» каталоги бўйича индекси — 66305.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ»
(рус тилида).

Йилига 6 марта чиқади. Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 80 тийин. Бир сонининг баҳоси — 30 тийин.
«Союзпечать» каталоги бўйича индекси — 66306.

«Ш Е Л К»
(рус тилида).

Йилига 6 марта чиқади. Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 80 тийин. Бир сонининг баҳоси — 30 тийин.
«Союзпечать» каталоги бўйича индекси — 66307.

«ЯНГИ ТЕХНИКА»
(ўзбек тилида).

Йилига 12 марта чиқади. Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин. Бир сонининг баҳоси — 30 тийин.
«Союзпечать» каталоги бўйича индекси — 66308.

Фан-техника ахбороти тўпламлари инженер-техник ходимлар, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалик новаторлари, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик муассасалари ходимлари, олий ўқув юртлари ва техникум ўқитувчилари ҳамда студентлари, партия ва совет активига мўлжаллангандир.

Обуна «Союзпечать»нинг барча бўлимларида қабул қилинади.

Обунага ёзилганда индексларни кўрсатинг.

Ўзбекистон ССР Госплани фан-техника ахбороти ва техникавий-иқтисодий тадқиқотлар илмий-тадқиқот институтининг адреси: 700115, Тошкент шаҳри, ЧГСП, Олмазор кўчаси, 171-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МОНТАЖ ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИГА

контроль-ревизия бўлими бошлиғи, трестлар ва бошқармалар учун бош бухгалтер, ревизорлар, ишлаб чиқариш-бошқариш бошқармасининг инженерлари ва катта инженерлари, экономист ва катта экономистлар, капитал қурилиш бўлимининг катта инженерлари, малакали машинисткалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

●

ГУЛИСТОН ЁҒ ЭКСТРАКЦИЯ ЗАВОДИГА

ёғ-мой саноатининг инженер-технологлари, инженер-механиклар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича инженерлар, инженер-конструкторлар; цех бошлиқлари, меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи, лаборантлар, аппаратчи-экстрактчилар, дистилляторчилар, қиздирувчилар, фильтрловчилар, прессчилар, донни оқловчилар, газ-электр-пайвандчилар слесарь-ремонтчилар, слесарь-созловчилар; токарлар, электромонтёрлар, аккумуляторчилар ва бошқа касбдаги ишчилар

КЕРАК

Ёлғизлар ётоқхона билан, оилалилар эса қулай жиҳозланган квартира билан таъминланадилар. Йўл харажатлари ва жойлашишга боғлиқ харажатлар КЗОТга асосан тўланади.

Адрес: 707003, Сирдарё область, Гулистон шаҳри, Коммунистическая кўчаси. Телефон: 2-38-87.

●

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИ

ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИ ҚИСМЛАРИГА

холодильник ва нон ёпиш ускуналарининг инженер-механиклари, умумий овқатланиш бўлими катта технологи, сабзавотлар бўйича катта товаршунос, бош зоотехник, Сирдарё областида ишлаш учун зоотехниклар ва иқтисодчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона —Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/IX да **Оламнинг яратилиши**, 15/IX да **Кармен**, 16/IX да **Этик кийган мушук** (12.00), **Анна Каренина** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/IX да **Ғариблар**, 15/IX да **Олтин девор**, 16/IX да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Шошма куёв** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/IX да **Зеби-Зебона**, 15/IX да **Шаҳзода ва етим қиз**, 16/IX да **Тўйдан олдин томоша**.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

И. М. МЎМИНОВ НОМЛИ ФАЛСАФА ВА ҲУҚУҚ ИНСТИТУТИ

конкрет социология сектори (лаборатория билан) **мудири** (фан доктори ёки кандидати).
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: 700041, Тошкент шаҳри, Академиклар шаҳарчаси, Академик Мўминов кўчаси, 9-уй.

«Совет Ўзбекистони санъати» журнали редакцияси коллективи редакция ходими Т. Т. Йўлдошевага онаси

Кундуз АЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

А Ж А Б С А В Д О Л А Р

ИЖРОСИЗ ХАТЛАР

Эркин Аҳмедов редакциямизга дастлаб ўтган йилнинг октябрь ойи бошларида келган эди. У ўшанда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг уй-жой бошқармасига қарашли уйлардан бирида яшаётгани, ўғил-қизлари ва кекса онаси борлиги, квартираси ремонт талаб бўлиб қолгани, бироқ, Киров район уй-жой бошқармаси бу ишни ўринсиз важлар билан чўзиб юбораётгани ҳақида ташвишланиб гапирганди.

— 1977 йилдан буён югурганим-югурган. Ҳеч натижа йўқ, — зорланди у.

Газета шикоятни кўриб чиқиш учун халқ депутатлари Киров район Советига юборди. Район Совети ўз навбатида Тошкент шаҳар уй-жой бошқармасига мурожаат қилди. Орадан кунлар ўтди. Район ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Рогов редакцияга жавоб хати йўллади.

«...Халқ депутатлари Киров район Совети гвардиячи полковник Хўжаев номли кўча, 24-уй, 1-квартирада яшовчи Э. Аҳмедовнинг квартирасини ремонт қилиб бериш тўғрисидаги аризасини кўриб чиқди, — дейилади хатда. — Текширишда фактлар тасдиқланди. Шаҳар уй-жой бошқармасининг бошлиғи ўртоқ У. Ризаев бизга шу йил 6 октябрда йўллаган 578-УЖ номерли хатида маълум қиладики, квартира 1978 йилнинг тўртинчи кварталида ремонтдан чиқарилади. Ҳозир ремонт ишлари ҳажми рўйхатга олинди, шаҳар уй-жой бошқармасининг ремонт-қурилиш ташкилотига буюртма берилди...»

Аҳмедов қувониб кетди. Севинчидан ҳали қилинмаган ремонт учун редакцияга қўнғироқ қилиб, миннатдорчилик билдирди. Лекин... ойлар ўтди, ремонтчилардан дарак бўлмади. Текширишга келган қандайдир бир комиссия «квартира унчалик капитал ремонтга муҳтож эмас» — деб «топди». Бу билан улар уй эгалари қалбини баттар ўртаб кетди. Сал бўлмаса уларни ёлғончига, ваҳимачига чиқараёзди. Хуллас, қувонч ранжга айланди.

Аҳмедов эртасига А. Рогов ҳузурига борди. Воқеани айтди. Нима бўлди денг? Рогов унга кўп ажаб жавоб қилди: «Биз квартирангизни ремонт қилиш ҳақида қарор чиқардик, вассалом. Энди уни район уй-жой бошқармаси қиладими, йўқми, бизга барибир. Улар бизга бўйсунишмайди. Қолаверса ҳали бизда 1976 йилдан буён квартирасини ремонт қилиш учун навбат кутиб турганлар бор...»

Ана, сизга райижроком раиси ўринбосарининг жавоби! Энди Аҳмедов нима қилсин? Қайга борсин?

Арзини кимга айтсин?

У яна редакцияга келди. Бу гал қўлида яна бир жавоб хати бор эди: «...Бошқарма сизга шуни маълум қиладики, квартирангизнинг ремонти 1979 йилга кўчирилди... Шаҳар уй-жой бошқармасининг бошлиғи У. Ризаев».

— Аваламбор бу шунчаки масъулиятсизлик билан ёзилган жавоб, — деб куйинди Аҳмедов. — Бўлмаса нега ўтган йилнинг октябрь ойида ёзилган жавоб хати билан бу йилги жавоб хатининг номери бир хил: 578-УЖ? Бор-йўғи икки сатрдан иборат жавоб хатининг қайд номерига шунчалик масъулиятсизлик қилинган экан, менинг бутун-бир квартирам ремонтига йўл бўлсин..?»

У ҳақ эди. Шаҳар уй-жой бошқармаси ҳам, халқ депутатлари Киров район Советининг раҳбарлари ҳам уни алдашганди. Улар на фақат Аҳмедовни, ҳатто газетани ҳам чалғитишган эди. Бу орада Э. Аҳмедов район ижроия комитети раиси ҳузурида бўлди. Жамоатчилик қабулига кирди. Уй-жой бошқармасига бўзчининг мокисидек қатнади. Қўш-қўш жавоблар олди. Натижа бўлмади. Сўнгги икки жавоб район ижроком раисининг ўринбосари А. Рогов билан уй-жой бошқармасининг юрист консультанти П. Малиновская ўртоқлардан бўлди. Уларнинг бирида: квартира ремонти шу йилнинг иккинчи кварталига, яна бирида эса: апрель ойига кўчирилгани маълум қилинди.

Йилни югуриб-елиб ўтказаётган Аҳмедов ниҳоят ҳориди. Ойдан-ойга, кварталдан-кварталга, йилдан-йилга ўтаётган ремонт унинг жонига тегди. Асаби бузилди, редакцияга ҳам қайтиб келишга уялди. Алам билан хат ёзиб қўяқолди: «...Ҳурматли редакция! Узр, мен сизнинг олдингизда кўп хижолатдаман... Мен-ку майли-я, лекин мени деб, шаҳримизнинг нуфузли-нуфузли ташкилотлари совет матбуоти органини ҳам алдашгача бориб етганини қандай тушунса бўлади? Яхшиси, буларга ҳеч ишингиз тушмасин экан... Шу пайтгача ўзим ҳам ремонт қилиб қўйиган бўлардим... Моғорлаб, чириб кетаётган квартирамиз полянинг ўта захлиги таъсирида кекса онам касалланиб қолдилар...

Айтгандек яқинда яна бир жавоб хати олдим. Ремонт қурилиш бошқармасининг бошлиғи В. Малишев район уй-жой бошқармасининг бошлиғи В. Ионинга маълум қилибдики, тахта йўқлиги учун квартирамизнинг моғорлаб чирий бошлаган полини янгилаш учун имконият йўқ экан!

Ана, холос! Бутун бошли районда бир хонадонга етгулик полбоп тахта топилмаса-я?! Хуллас, мен чарчадим. Энди бошқа чопмасликка қарор қилдим. Чунки уларга қолса мени ҳали яна кўп бор йўрғалатсалар керак. Бунга эса энди менинг бардошим етмайди...» Хуллас ана шунақа гаплар. Ёмоннинг касри деб шуни айтсалар керак-да. Сансалорлик қачонгача давом этаркин?

Номоз САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04 масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-81-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02161. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 212.